RNI NO. MAHMAR/25/A3029

लातूर

वर्ष : ७ वे, अंक नं. : ५४

दि. १७ जून २०२६, वार : बुधवार

पाने : ४, किंमत : स्वागत मूल्य २ रू.

दैनिक

महावृत्त

E-mail : dainikmhavratt@gmail.com

संपादक : अशोक हनवते, मो. 9421094991, 7264079990

धर्मेंद्र प्रधान यांनी राजीनामा दिलाच पाहिजे! नागपूर संविधान चौकात कॉक्रोच जनता पार्टीचं आंदोलन

आत्महत्या करणाऱ्यांच्या पालकांना १ कोटी देण्याची मागणी

नागपूर/प्रतिनिधी : देशातील लाखो विद्यार्थ्यांच्या भविष्या संबंधित प्रश्नांवर जबाबदारी स्वीकारण्याची वेळ आलेली आहे. जोपर्यंत केंद्रीय शिक्षण मंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांचा राजीनामा घेतला जात नाही तोपर्यंत हे आंदोलन मागे घेतलं जाणार नाही. विद्यार्थ्यांच्या आयुष्याचा खेळ खंडोबा करणाऱ्या व्यवस्थेला जबाबदार धरण्यासाठी हा लढा शेवटपर्यंत सुरू राहील असं प्रतिपादन कॉक्रोच जनता पार्टीचे संस्थापक अभिजीत दिपके यांनी केलं. यावेळी त्यांनी केंद्रीय शिक्षणमंत्री धर्मेंद्र प्रधान यांच्यावर निशाणा साधला. केंद्र सरकार आणि मुख्यमंत्री यांच्यावरही त्यांनी टीका केली.

नीट परीक्षेचा उघड झालेला संपूर्ण गैरव्यवहार, त्यामुळे विद्यार्थ्यांवरील वाढता मानसिक ताण आणि त्यातून घडणाऱ्या आत्महत्यांच्या घटना यासह आपल्या शिक्षण व्यवस्थेत असणाऱ्या त्रुटींविरोधात आज कॉक्रोच जनता पार्टीच्या नेतृत्वात नागपूरच्या संविधान चौकात आंदोलन करण्यात आलं. येथे युवकांचा प्रचंड आक्रोश पाहायला मिळाला. यात विविध विद्यार्थी, युवक संघटना, सामाजिक कार्यकर्त्यांच्या उपस्थितीत हे आंदोलन झालं.

विविध विद्यार्थी, युवक संघटना, सामाजिक कार्यकर्त्यांच्या उपस्थितीत हे आंदोलन

शिक्षण क्षेत्रातील वाढता गोंधळ – आंदोलनात संपूर्ण संविधान चौक परिसर घोषणांनी दणाणून गेलेला होता. हातात फलक आणि संविधानाच्या प्रती घेऊन युवक मोठ्या संख्येने रस्त्यावर उतरले होते. शिक्षण क्षेत्रातील वाढता गोंधळ, स्पर्धा परीक्षांमधील कथित अनियमितता, विद्यार्थ्यांच्या भविष्याशी होत असलेला खेळ आणि बेरोजगारीच्या प्रश्नांवर सरकारला धारेवर धरण्यात आलं. परीक्षांमधील गोंधळामुळे विद्यार्थ्यांचं शैक्षणिक नुकसान होत असल्याचा आरोप आंदोलनकर्त्यांनी केला. अनेक विद्यार्थी नैराश्य, तणाव आणि मानसिक दबावाखाली जगत असल्याची खंतही यावेळी व्यक्त करण्यात आली.

तरुणांचा आवाज दाबण्याचा प्रयत्न कोणीही करू नये – अभिजीत दिपके यांनी दिल्लीतील जंतर-मंतर येथे होणाऱ्या आगामी आंदोलनात देशभरातील युवकांनी मोठ्या संख्येने सहभागी व्हावे, असं आवाहन केलं. या देशातील युवकांना देशद्रोही म्हणण्याची भाषा काही नेत्यांकडून केली जाते. मात्र, शहीद भगतसिंग हे देखील युवकच होते. त्यांनी देशासाठी आपल्या प्राणांची आहुती दिली. या देशाचा युवक हा राष्ट्राचा आधारस्तंभ आहे. युवकांना हिंदू-मुस्लिमच्या वादात अडकवून त्यांचा आवाज दाबण्याचा प्रयत्न कोणीही करू नये, असं दिपके म्हणाले. यावेळी सतपाल महाराज, नितेश कराळे, याच्यासह हजारोच्या संखेने युवक उपस्थित होते.

मुख्यमंत्र्यांवर टीका – आजच्या आंदोलनात राज्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यावरही जोरदार टीका करण्यात आली. नागपुरात आकांक्षा चतुर्वेदी नामक एक विद्यार्थिनीच्या आत्महत्येचा उल्लेख करताना दिपके यांनी शासनाच्या संवेदनशीलतेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले. एका विद्यार्थिनीने आत्महत्येसारखे टोकाचे पाऊल उचलल्यानंतरही मुख्यमंत्री स्तरावरून अपेक्षित संवेदना व्यक्त झाल्या नाहीत. विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांबाबत आणि त्यांच्या मानसिक अवस्थेबाबत सरकार किती गंभीर आहे, हा प्रश्न आज प्रत्येक पालक आणि विद्यार्थी विचारत आहे, असं अभिजित दिपके म्हणाले.

आत्महत्याग्रस्त विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबियांना १ कोटीची मदत द्या – नीट परीक्षा आणि शिक्षण व्यवस्थेतील त्रुटींमुळे आत्महत्या केलेल्या विद्यार्थ्यांच्या कुटुंबीयांना १ कोटी रुपयांची आर्थिक मदत देण्याची मागणी अभिजीत दिपके यांनी केली. विद्यार्थ्यांच्या मृत्यूकडे केवळ आकडेवारी म्हणून पाहू नये, तर त्यांच्या कुटुंबीयांच्या वेदना समजून घेऊन सरकारने जबाबदारी स्वीकारावी, असं ते म्हणाले.

शहापूर-मुरबाड मार्गावर मिनी बसचा भीषण अपघात; चालकाचा मृत्यू, तीन प्रवासी गंभीर जखमी

ठाणे /प्रतिनिधी : शहापूर-मुरबाड मार्गावरील शेंद्रुण परिसरात सोमवारी पहाटे झालेल्या भीषण अपघातात मिनी बस चालकाचा जागीच मृत्यू झाला, तर तीन प्रवासी गंभीर जखमी झाले आहेत. बसमध्ये एकूण १६ प्रवासी प्रवास करत होते.

मिळालेल्या माहितीनुसार, अपघातग्रस्त मिनी बसमधील सर्व प्रवासी नाशिक जिल्ह्यातील रहिवासी असून ते अलिबाग येथून नाशिककडे परतत होते. पहाटेच्या सुमारास बस शहापूर-मुरबाड मार्गावरील शेंद्रुण येथील धोकादायक वळणावर पोहोचली असता चालकाचे वाहनावरील नियंत्रण सुटले. त्यानंतर बस रस्त्याच्या कडेला खाली उतरून अपघातग्रस्त झाली.

या अपघातात बस चालक प्रभाकर गांगुर्डे यांचा जागीच मृत्यू झाला. अपघाताची माहिती मिळताच स्थानिक नागरिक, पोलीस आणि आपत्कालीन यंत्रणा तातडीने घटनास्थळी दाखल झाल्या. जखमींना बसमधून बाहेर काढून उपचारासाठी रुग्णालयात हलवण्यात आले.

अपघातात अश्विनी आकाश काळे (वय २७), पल्लवी वाल्मीक काठावटिक (वय २८) आणि कैलास हेमंत गायकवाड (वय २२) हे गंभीर जखमी झाले असून त्यांच्यावर शहापूर उपजिल्हा रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत. इतर किरकोळ जखमी प्रवाशांवर शेंद्रुण प्राथमिक आरोग्य केंद्रात प्राथमिक उपचार करण्यात आले.

या अपघातामुळे काही काळ शहापूर-मुरबाड मार्गावरील वाहतुकीवर परिणाम झाला होता. पोलिसांनी घटनास्थळी पंचनामा करून अपघाताची नोंद घेतली असून पुढील तपास सुरू आहे.

प्राथमिक तपासानुसार, चालकाचे वाहनावरील नियंत्रण सुटल्यामुळे हा अपघात झाल्याची माहिती समोर आली आहे. या दुर्दैवी घटनेमुळे मृत चालकाच्या कुटुंबावर शोककळा पसरली असून परिसरात हळहळ व्यक्त केली जात आहे.

सिंहस्थ कामांत दिरंगाईवर मनपा आक्रमक! आणखी तीन ठेकेदारांना नोटिसा

नाशिक/प्रतिनिधी : सिंहस्थ कुंभमेळा अवघ्या काही दिवसांवर येऊन ठेपला आहे. शहरातील विकासकामे मात्र दिरंगाईने सुरु असल्याचे चित्र आहे. अशातच आता मनपा आक्रमक झाली आहे. आगामी सिंहस्थ कुंभमेळा २०२७ च्या पार्श्वभूमीवर सुरू असलेल्या विकासकामांमध्ये होत असलेल्या दिरंगाईविरोधात महापालिकेच्या बांधकाम विभागाने कठोर भूमिका घेतली आहे. यापूर्वी चार ठेकेदारांना दंडात्मक नोटिसा बजावल्यानंतर आता आणखी तीन ठेकेदारांवर कारवाई करण्यात आली आहे. महत्त्वाचे म्हणजे त्यांना प्रतिदिन १० हजार रुपयांचा दंड आकारण्याचा इशारा देण्यात आला आहे.

सन २०२७ मध्ये नाशिक येथे होणाऱ्या सिंहस्थ कुंभमेळ्यासाठी भाविक तसेच साधू-महंतांच्या सोयीसुविधांच्या दृष्टीने विविध विकासकामे युद्धपातळीवर सुरू आहेत. महापालिकेमार्फत पहिल्या टप्प्यात शहरातील २८ रस्त्यांची कामे हाती घेण्यात आली असून, ही सर्व कामे मार्च २०२७ पर्यंत पूर्ण करणे अपेक्षित आहे.

महापालिकेच्या बांधकाम विभागाकडून या कामांवर नियमित देखरेख ठेवली जात असली, तरी काही रस्ते प्रकल्पांमध्ये अपेक्षित वेगाने काम होत नसल्याचे प्रशासनाच्या निदर्शनास आले आहे. अर्थातच कामात दिरंगाई होत आहे. त्यामुळे कामात विलंब करणाऱ्या ठेकेदारांविरोधात मनपा आक्रमक झाली असून दंडात्मक कारवाई सुरू करण्यात आली आहे. याआधी ८ जून रोजी चार ठेकेदारांना नोटिसा बजावण्यात आल्या होत्या.

तुकाराम मुंढेंच्या आदेशाने पुण्यात मोठी कारवाई! साडेपाच हजार किलो आंबे नष्ट; भेसळयुक्त पल्प, आमरसही जप्त

पुणे/प्रतिनिधी : अन्न व औषध प्रशासनाच्या (एफडीए) पुणे विभागाने गेल्या तीन दिवसांत पुरंदर, वडगाव शेरी आणि शिरूर परिसरात धडक कारवाया करून भेसळयुक्त आंबे, आमरस आणि प्रतिबंधित पदार्थांचा मोठा साठा जप्त केला.

राज्याचे अन्न सुरक्षा आयुक्त तुकाराम मुंढे यांनी 'सेफ फुड, सेफ ड्रग, सेफ महाराष्ट्र' ही मोहीम सुरू केली आहे. या मोहिमेअंतर्गत पुणे जिल्ह्यात मोठी कारवाई करण्यात आली. पुरंदर तालुक्यातील सोनोरी आणि बोपगाव येथील आंबा प्रक्रिया केंद्रांवर १२ आणि १३ जून रोजी विशेष मोहीम राबवण्यात आली. एका ठिकाणाहून ५,७०० किलो सडलेले व हलक्या प्रतीचे आंबे नष्ट करण्यात आले. त्याची किंमत २.८५ लाख रुपये इतकी होती. तसेच, भेसळीच्या संशयावरून २.९१ लाख रुपयांचा २ हजार ४३१ किलो आंबा पल्प जप्त करण्यात आला आहे. संबंधित आस्थापनेचा भारतीय अन्न सुरक्षा आणि मानक प्राधिकरणाचा परवाना निलंबित करण्यात आला आहे. अन्य एके ठिकाणी १८ किलो पॅकबंद आणि ७१० किलो सुटा हापूस आमरस, असा एकूण ७३,५२० रुपयांचा साठा जप्त करण्यात आला.

लातूर जिल्ह्यातील नीट परीक्षा केंद्रांच्या परिसरात प्रतिबंधात्मक आदेश लागू

लातूर/प्रतिनिधी : राष्ट्रीय परीक्षा एजन्सीमार्फत रविवार, २१ जून २०२६ रोजी लातूर जिल्ह्यातील एकूण २६ उपकेंद्रांवर नीट युजी परीक्षा पार पडणार आहे. ही परीक्षा पारदर्शक व भयमुक्त वातावरणात पार पडावी यासाठी जिल्हादंडाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड यांनी भारतीय नागरी सुरक्षा संहिता २०२३ च्या कलम १६३ अन्वये सर्व परीक्षा केंद्रांच्या परिसरात प्रतिबंधात्मक आदेश लागू केले आहेत.

परीक्षेच्या दिवशी प्रश्नपत्रिकांची बेकायदेशीर छपाई किंवा इतर गैरप्रकार टाळण्याच्या उद्देशाने परीक्षा केंद्राच्या १०० किंवा आवश्यकतेनुसार २०० मीटर परिसरातील सर्व झेरॉक्स सेंटर्स, दुकाने, पानटपरी, टायपिंग सेंटर, एसटीडी बुथ आणि ध्वनिक्षेपक परीक्षा सुरू होण्यापूर्वी एक तास अगोदरपासून ते परीक्षा संपेपर्यंत पूर्णपणे बंद ठेवण्याचे निर्देश या आदेशात देण्यात आले आहेत. तसेच, परीक्षा केंद्राच्या परिसरात परीक्षार्थी वगळता पाच किंवा त्यापेक्षा जास्त व्यक्तींना एकत्र येण्यास, कोणत्याही प्रकारच्या घोषणा देण्यास आणि शांतता भंग होईल असे कृत्य करण्यास सक्त मनाई करण्यात आली आहे.

परीक्षा केंद्रावर कोणत्याही अनाधिकृत व्यक्तीला किंवा वाहनाला प्रवेश दिला जाणार नाही. याव्यतिरिक्त, परीक्षा केंद्राच्या आवारात मोबाईल फोन, सेल्युलर फोन, ई-मेल व इतर इलेक्ट्रॉनिक प्रसारमाध्यमे सोबत बाळगून प्रवेश करण्यासही मनाई करण्यात आली आहे. प्रतिबंधात्मक आदेश हे परीक्षेच्या कामकाजासाठी व निगराणीसाठी नियुक्त केलेले अधिकारी, कर्मचारी आणि पोलीस यांना त्यांच्या कर्तव्याच्या अनुषंगाने लागू राहणार नाहीत. मात्र, ही परीक्षा अत्यंत सुरळीत आणि शांततेच्या वातावरणात पार पाडण्यासाठी जिल्ह्यातील इतर सर्व नागरिकांनी या प्रतिबंधात्मक आदेशांचे काटेकोरपणे पालन करावे, असे आवाहन लातूर जिल्हा प्रशासनामार्फत करण्यात आले आहे.

अभिजीत दिपके यांच्यावर भ्याड हल्ला करणाऱ्यावर देशद्रोहाचा गुन्हा दाखल करण्याची व्ही एस पँथर्स ची मागणी

लातूर/प्रतिनिधी : येथील व्ही एस पँथर्स युवा संघटनेचे सं अध्यक्ष विनोदभाऊ खटके यांच्या सूचनेनुसार विद्यार्थी आघाडी जिल्हाध्यक्ष स्वप्निल कांबळे यांच्या नेतृत्वाखाली लातूर जिल्हाधिकारी कार्यालय मार्फत केंद्रीय गृहमंत्री अमित शहा यांना निवेदन पाठवून नीट पेपर फुटी प्रकरनी देशभर आंदोलन करणारे अभिजीत दिपके यांच्यावर जयपूर येथील आंदोलनादरम्यान त्यांच्यावर भ्याड हल्ला करण्यात आला ही संविधान विरोधी घटना आहे. लोकशाहीचा अपमान करणारी घटना आहे. या भ्याड हल्ल्याचा व्ही एस पँथर्स तीव्र

शब्दात निषेध करत आहे. या माथेफिरूवर देशद्रोहाचा गुन्हा दाखल करण्यात यावा अन्यथा व्हीएस पँथर्स तीव्र आंदोलन छेडेल याची गंभीरतेने दखल घेण्यात यावी. या निवेदनावर मराठवाडा अध्यक्ष प्रीतम दंडे, जिल्हाध्यक्ष स्वप्निल कांबळे,जिल्हाउपाध्यक्ष ऋषी ढगे , महेश सूर्यवंशी आदित्य माशीमोडे सह स्वप्निल कटारे आदी च्या स्वाक्षरी आहेत.

मराठवाड्यात पावसाची संमिश्र स्थिती

- धाराशिवमध्ये सर्वाधिक ११२ टक्के पाऊस
- छत्रपती संभाजीनगर आणि जालन्यात पावसाची ओढ
- पेरणीयोग्य पावसाशिवाय पेरणीची घाई न करण्याचा विद्यापीठाचा सल्ला

लातूर/प्रतिनिधी : यंदाच्या पावसाळ्याच्या सुरुवातीलाच मराठवाडा विभागात अतिशय संमिश्र चित्र पाहायला मिळत आहे. संपूर्ण छत्रपती संभाजीनगर विभागात जून महिन्यासाठी सरासरी ७१.५ मिमी पाऊस अपेक्षित असतो, मात्र प्रत्यक्षात केवळ ४०.७ मिमी (५६.९ टक्के) पावसाची नोंद झाली आहे. संपूर्ण पावसाळी हंगामाच्या (जून ते सप्टेंबर) ६७९.५ मिमी सरासरीचा विचार करता, आतापर्यंत केवळ सहा टक्के पाऊस पडला आहे. धाराशिव जिल्ह्याला पावसाचा सर्वाधिक दिलासा मिळाला आहे. धाराशिवमध्ये सरासरी ६७.७ मिमी पैकी ७६.३ मिमी (११२.७ टक्के) पाऊस बरसला आहे. बीड जिल्ह्यातही पावसाने चांगली हजेरी लावली. तिथे ६८.५ मिमी सरासरीच्या तुलनेत ५३.४ मिमी (७८ टक्के) पावसाची नोंद झाली. उर्वरित जिल्ह्यांमध्ये मात्र पाऊस मध्यम स्वरूपाचा आहे. लातूर जिल्ह्यात ४४.९ मिमी (६२.२ टक्के), नांदेडमध्ये ४९.० मिमी (५९.१ टक्के), हिंगोलीत ४३.८ मिमी (४८.६ टक्के) आणि परभणीत ३६.३ मिमी (४६.८ टक्के) पाऊस झाला आहे. छत्रपती संभाजीनगर आणि जालना या दोन जिल्ह्यांत पावसाने मोठी दडी मारली आहे. छत्रपती संभाजीनगरमध्ये सर्वात कमी म्हणजे अवघा १३.२ मिमी (१९.८ टक्के) आणि जालना जिल्ह्यात १९.२ मिमी (२७.२ टक्के) पाऊस झाला आहे.

हवामान अंदाज आणि इशारा

प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबईच्या अंदाजानुसार, पुढील पाच दिवसांत मराठवाड्यात तुरळक ठिकाणी वादळी वाऱ्यासह हलक्या पावसाची शक्यता आहे. १६ आणि १७ जून रोजी छत्रपती संभाजीनगर, जालना, बीड आणि नांदेड जिल्ह्यात सायंकाळी वादळी वाऱ्यासह हलका पाऊस होऊ शकतो. १८ व १९ जून रोजी छत्रपती संभाजीनगर, जालना आणि बीड जिल्ह्यात तुरळक ठिकाणी उष्णतेची लाट राहण्याची शक्यता असून, पुढील ३ ते ४ दिवसांत कमाल तापमान २ अंश सेल्सिअसने वाढेल. मात्र, विस्तारित अंदाजानुसार १९ ते २५ जून दरम्यान मराठवाड्यात सरासरीपेक्षा जास्त पाऊस होण्याची शक्यता आहे.

कृषी विद्यापीठाचा सल्ला

वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणीच्या तज्ज्ञ समितीने सध्याचा पाऊस हा पूर्व-मौसमी असल्याने शेतकऱ्यांना ७५ ते १००

मिमी पेरणीयोग्य पाऊस झाल्याशिवाय पेरणीची घाई न करण्याचा सल्ला दिला आहे. कपाशीसाठी कोरडवाहू वा बागायती प्रकारानुसार वाण निवडावेत. कापूस पिकात तूर, सोयाबीन किंवा मूग, उडीद आंतरपीक पद्धती वापरावी. मर व करपा रोगाच्या नियंत्रणासाठी बियाण्यास सुडोमोनास फ्लुयुरोसन्स (१० ग्रॅम) किंवा कार्बेंडेझीम (३ ग्रॅम) प्रति किलो याप्रमाणे बीजप्रक्रिया करावी. तुरीसाठी रायझोबियम, स्फुरद विरघळविणारे जिवाणू आणि ट्रायकोडर्माची बीजप्रक्रिया करावी. भुईमुगासाठी एसबी-११, जेएल-२४, एलजीएन-२ या वाणांचा वापर करून थायरमची बीजप्रक्रिया करावी. मक्याची अमेरिकन लष्करी अळीपासून संरक्षणासाठी सायन्ट्रानिलीप्रोल + थायामिथॉक्झाम (६ मिली प्रति किलो) बीजप्रक्रिया आवर्जून करून पीक व्यवस्थापन करावे. तर केळी बागेत घड वाढीसाठी ००:५२:३४ (१५ ग्रॅम प्रति लिटर) फवारणी करावी. आंबा बागेत ढगाळ वातावरणामुळे पर्णगूच्छ रोग टाळण्यासाठी रोगनाशकाची फवारणी करावी. नवीन फळबाग लागवडीसाठी (केळी, आंबा, सीताफळ) रोपे केवळ शासकीय नोंदणीकृत रोपटिकेतूनच खरेदी करावीत. वादळी वाऱ्याचा अंदाज लक्षात घेऊन लहान वेलवर्गीय झाडांना काठीने आधार देऊन फळबाग, भाजीपालांचे व्यवस्थापन करावे. तसेच पशुधन व्यवस्थापन करताना अचानक झालेल्या वातावरणीय बदलामुळे जनावरांचा गोठा कोरडा व हवा खेळती राहील याची काळजी घ्यावी. दुभत्या जनावरांची कास पोटॅशियम परमॅग्नेटच्या पाण्याने धुवावी. पावसाळ्यात जनावरे उघड्यावर किंवा झाडाखाली बांधू नयेत, तसेच कोवळा व हिरवा चारा जास्त प्रमाणात देणे टाळावे, असाही कृषी विद्यापीठाने सल्ला दिला आहे.

संपादकीय...

ऐतिहासिक अल निनो : जलसंकटाचा सामना दिवसेंदिवस तीव्र होतोय, प्रकल्प कोरडे पडताहेत

जूनच्या मध्यावर पोहोचूनही मान्सूनच्या पावसाचे आगमन न झाल्यामुळे अन्नदात्या शेतकऱ्यासह सर्वदूर भयाण चिंतेचे वातावरण आहे. तीव्र उन्हाच्या झळांसोबत संपूर्ण महाराष्ट्र सध्या तीव्र जलसंकटाचा सामना करत आहे. पुण्यामध्ये कालपासून एक दिवसआड पाणीपुरवठ्याच्या निर्णयाची अंमलबजावणी सुरू झाली. पुण्याला पाणीपुरवठा करणाऱ्या खडकवासला धरण साखळीतील एकूण पाणीसाठा केवळ ५ टीएमसीवर आला आहे. टेमघर धरण तर पूर्ण कोरडे पडले असून पानशेत आणि वरसगाव या धरणांमधील पाणी तळ गाठत आहे. मुंबईला पाणीपुरवठा करणाऱ्या सात प्रमुख तलावांमधील पाणीसाठा एकूण क्षमतेच्या केवळ १९.२२ टक्क्यांवर आला आहे. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने १५ मेपासूनच मुंबईत १० टक्के पाणी कपात लागू केली आहे. राज्यात अन्यत्रही पाणीटंचाईचे संकट गंभीर पातळीवर आहे. राज्यातील धरणांमध्ये सध्या केवळ ३५७.५ टीएमसी म्हणजेच फक्त २५ टक्के उपयुक्त जलसाठा असून, ही पातळी गेल्यावर्षीच्या तुलनेत चिंताजनकरीत्या कमी आहे. प्रशांत महासागरामध्ये 'अल निनो' सक्रिय झाला असून हा प्रवाह जागतिक हवामान इतिहासातील सर्वात तीव्र आणि शक्तिशाली रूप धारण करू शकतो, असा इशारा अमेरिकेच्या सरकारी हवामान संस्थांनी दिला आहे. अमेरिकेच्या 'नॅशनल ओशनिक अँड टमॉस्फेरिक डमिनिस्ट्रेशन'अंतर्गत कार्यरत 'क्लायमेट प्रेडिक्शन सेंटर'च्या (सीपीसी) ताज्या अहवालानुसार, नोव्हेंबर ते जानेवारी या कालावधीत 'अल निनो' अत्यंत तीव्र होण्याची शक्यता ६३ टक्के आहे. हा अंदाज खरा ठरला, तर १९५० पासून हा सर्वात मोठा आणि व्यापक 'अल निनो' प्रवाह ठरेल. याला 'सुपर अल निनो' म्हटले जाते. 'सीपीसी'ने १४ मे रोजी प्रसिद्ध केलेल्या आधीच्या बुलेटिनमध्ये हा 'अल निनो' तीव्र होण्याची शक्यता ३७ टक्के वर्तवली होती. मात्र, एका महिन्यात महासागराच्या पृष्ठभागावरील तापमानात झालेल्या वेगवान बदलांमुळे ही शक्यता आता ६३ टक्क्यांवर पोहोचली आहे. गेल्या २० वर्षांतील मान्सूनच्या नोंदींवर नजर टाकली, तर जून महिन्यातील पावसाचा आलेख अत्यंत लहरी आणि चिंताजनक दिसतो. जून महिन्याची दीर्घकालीन सरासरी १६५.३ मि.मी. इतकी निश्चित केली आहे. मात्र, गेल्या दोन दशकांत केवळ ६ वेळा जून महिन्यात समाधानकारक पाऊस झाला, तर उर्वरित १४ वर्षे या महिन्याने राज्याला कोरडेच ठेवले. 'अल निनो' तीव्र होतो तेव्हा महाराष्ट्रात बिकट पाणीसंकट अनुभवास येते. २०१४ मधील तीव्र 'अल निनो'च्या काळात देशात तब्बल ४२ टक्के पावसाची तूट होती आणि जूनमध्ये केवळ ९२ मि.मी. पाऊस पडला होता. २००९ मध्ये ३७ टक्के आणि २०१९ मध्ये ३३ टक्के पावसाची मोठी तूट जूनमध्ये होती. गतवर्षीचा जून महिना सामान्य सरासरीपेक्षा ९ टक्के अधिक म्हणजेच १८० मि.मी. पावसाचा राहिल्यामुळे दिलासा मिळाला असला, तरी यंदा 'सुपर अल निनो'चा धोका हा गेल्या दोन दशकांतील सर्वात भीषण ठरण्याची भीती आहे. याचा प्रभाव जगातील प्रत्येक भागावर सारखाच होईल, असे नाही. परंतु, हा प्रवाह जितका जास्त तीव्र असेल, तितकी हवामानात मान्सूनविरोधी नकारात्मक बदल घडवून आणण्याची त्याची क्षमता वाढते. यामुळे चालू मान्सून हंगामात भारतात पावसाची मोठी तूट निर्माण होण्याचा आणि दुष्काळी परिस्थिती निर्माण होण्याचा धोका कमालीचा वाढला आहे. महाराष्ट्रातील जवळपास ७० ते ७५ टक्के शेती पावसावर अवलंबून आहे. 'अल निनो'चा थेट परिणाम खरीप हंगामावर होतो. मध्य महाराष्ट्र, मराठवाडा आणि विदर्भातील सोयाबीन, कापूस, तूर, मूग आणि उडीद या पिकांचे चक्र कोलमडते. भात शेतीचा काही भाग सिंचनाखाली असला, तरी धरणांमधील पाणी आटल्यास हे पीक संकटात येते. उसाला पाणी न मिळाल्यास होणारी हानी मोठी असते. ज्वारी आणि बाजरी कमी पाण्यात येतात; मात्र पावसाचा खंड महिनाभरापेक्षा जास्त वाढल्यास ही पिकेही करपून जातात. पशुधन आणि दुग्धोत्पादनावरही अत्यंत प्रतिकूल परिणाम होतो. पावसाने हुलकावणी दिल्यास शेतकरी पिके वाचवण्यासाठी कर्ज काढून बोअरवेल अधिक खोल खोदतात. मात्र, पर्जन्य तूट मोठी राहिल्यास भूजलाचा आधारही कोलमडतो. राज्य सरकारांकडे जिल्हा पातळीवर दुष्काळ निवारण आणि आकस्मिक पीक नियोजनाचे आराखडे आधीपासूनच आहेत; परंतु ते किमान १० वर्षे जुने आहेत. यंदाची 'सुपर अल निनो'ची परिस्थिती अभूतपूर्व असल्याने, केंद्र सरकारने देशभरातील २०० जिल्ह्यांचे आपत्कालीन आराखडे तातडीने आणि परिस्थितीनुसार सुधारण्याचे आदेश दिलेत. यामध्ये पावसात पडणाऱ्या खंडाचा अभ्यास करून टप्प्याटप्प्याने कोणती पिके घ्यावीत आणि सिंचनाचे व्यवस्थापन कसे करावे, याचे सूक्ष्म नियोजन केले जात आहे. हवामान विभागाच्या दीर्घकालीन अंदाजानुसार, यंदा पावसाची सर्वाधिक तूट मराठवाडा ते उत्तर कर्नाटक या सलग भौगोलिक पट्ट्यामध्ये दिसण्याची शक्यता आहे. याशिवाय राजस्थान, गुजरात, मध्य प्रदेश, छत्तीसगड आणि पूर्व उत्तर प्रदेश येथील अनेक जिल्हे २०० संवेदनशील जिल्ह्यांमध्ये आहेत. 'अल निनो'च्या या संकटाळात 'इंडियन ओशन डायपोल'ची स्थिती संकटमोचक म्हणून मदतीला धावून येऊ शकते. १९९७ मधील भीषण 'सुपर अल निनो'चा प्रभाव याच पॉझिटिव्ह 'आयओडी'ने नष्ट केला होता आणि भारताला दुष्काळापासून वाचवले होते. सध्या 'आयओडी' न्यूट्रल आहे. मान्सूनच्या उत्तरार्धात तो पॉझिटिव्ह होऊ शकतो. सॅटेलाईट, हवामान मॉडेल्स आणि भूजल नकाशे एकाच रिअल-टाईम अर्ली वॉर्निंग सिस्टीममध्ये जोडणे आवश्यक आहे, जेणेकरून विहिरी कोरड्या पडण्यापूर्वीच प्रशासनाला माहिती मिळेल. मुख्य मुद्दा आहे पाण्याचा. होर्मुझची सामुद्रधुनी बंद झाल्यानंतर आपण अन्य देशांतून तेल आयात केले; पण पाण्याचे काय? पुणे, मुंबई, ठाणे येथील महाकाय लोकसंख्येला पाणीपुरवठा करणार कसा, हा यक्षप्रश्न आहे. पावसाचा खंड असाच वाढत गेला, तर या भागात विस्थापनाचे संकट ओढावू शकते. पिण्याच्या पाण्याला प्राधान्य देण्यासाठी उद्योगांच्या पाणीपुरवठ्यावर निर्बंध आणावे लागतील. त्याचा अतिरिक्त फटका अर्थव्यवस्थेला बसेल. महाराष्ट्राने आजवर अनेक दुष्काळांचा सामना केला; पण यावेळचे संकट ऐतिहासिक दिसत आहे. आतापासूनच पाण्याचा काटकसरीने वापर करायला हवा. दुष्काळात पाणी पुनर्वापराच्या तंत्रज्ञानाचा मोठा फायदा होतो. जागतिकस्तरावर सिंगापूर, मलेशिया, दुबई, इस्रायल या देशांनी वॉटर रिसायकलिंगबाबत आदर्श मॉडेल उभी केली आहेत; भारत त्यापासून बराच दूर आहे. 'अल निनो'च्या काळात होणारे आर्थिक नुकसान विचारात घेता पाणी पुनर्वापरावर केलेला खर्च निश्चितच कमी असेल. शासनाने याचा प्राधान्याने विचार करायला हवा.

मंत्रिमंडळ निर्णय (एकूण निर्णय - ५)

(वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग)

नागपूरला हाय एनर्जी मेडिकल सायक्लोट्रोन प्रकल्पाची स्थापना कर्करोगावरील उपचार, संशोधनाला मिळणार चालना

नागपूर येथे हाय एनर्जी मेडिकल सायक्लोट्रोन प्रकल्प (क्एचउझ) स्थापन करण्यास आज राज्य मंत्रिमंडळाच्या बैठकीत मान्यता देण्यात आली. बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस होते. या प्रकल्पासाठी तीनशे कोटी रुपयांची तरतुद करण्यात येणार आहे. हा प्रकल्प महाकेअर कंपनीमार्फत राबविण्यात येणार असून, व्यवस्थापनासाठी स्वतंत्र उपकंपनी स्थापन करण्यात येणार आहे. यामुळे कर्करोग निदान, उपचार आणि संशोधनाला चालना मिळेल. त्याचा मध्य भारतातील अनेक शहरातील रुग्णांना होऊ शकेल. या प्रकल्पामुळे नागपूर रेडिओफार्मास्युटीकल इनोव्हेशन हब म्हणून विकसित होईल. यामुळे वैद्यकीय उपचारांमध्ये अचूकता येणार असून. मध्य भारतातील एकमेव महत्वाकांक्षी प्रकल्प आहे. ज्यामुळे गरजू नागरिकांना मोठा दिलासा मिळणार. यात कर्करोगांशी विविध रोगांचे, आजारांचे निदान करण्यासाठी या प्रणालीचा वापर करता येणार आहे.

देशातील कर्करोग रुग्णसंख्या वाढत असून झएढ-उढ व र्छीलश्रशरी चशवळलळपश सेवांसाठी आवश्यक रेडिओआयसोटोपची स्थानिक उपलब्धता सुनिश्चित करण्याचा या प्रकल्पाचा मुख्य उद्देश आहे. हिंगणा तालुक्यातील भानसोली (किंही) येथील ३० हेक्टर जमीन सदर प्रकल्पासाठी देण्यास मान्यता देण्यात आली. प्रकल्पाचा अंदाजित प्रकल्प खर्च ३०० कोटी रुपये असून त्यापैकी १५० कोटी रुपये वैद्यकीय शिक्षण विभागामार्फत देण्यात येतील. अंतिम प्रकल्प अहवालानंतर जमीन, बांधकाम, यंत्रसामग्री, मानव संसाधन इत्यादीसाठी निधी निश्चित केला जाईल. प्रकल्पासाठीचा खर्च वैद्यकीय शिक्षण विभाग व उद्योग विभाग यांच्यात ५०:५० खर्च वाटप करण्यासही मान्यता देण्यात आली.

नागपूरचे भौगोलिक स्थान मध्यवर्ती असल्याने महाराष्ट्र, मध्यप्रदेश, छत्तीसगड, तेलंगणा आणि आंध्रप्रदेशातील सुमारे पाचशे किलोमीटर परिसरातील रुग्णांना लाभ या प्रकल्पाचा लाभ होणार आहे. नागपूरमध्ये एम्स, नँशनल कँन्सर इन्स्टिट्युट आणि शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय असल्यामुळे या प्रकल्पासाठी नागपूर योग्य केंद्र आहे. या प्रकल्पामुळे मुंबई, हैदराबादवरील अवलंबित्व कमी होणार आहे.

या प्रकल्पामुळे मध्य भारतातील कर्करोग निदान व उपचार सेवा बळकट होतील. झएढ-उढ व र्छीलश्रशरी चशवळलळपश सुविधा वाढतील. उपचारातील विलंब व वाहतूक खर्च कमी होईल. संशोधन, प्रशिक्षण व शैक्षणिक क्षमता वाढेल.

प्रकल्पाच्या अंमलबजावणीसाठी कंपनी अधिनियम २०१३ अंतर्गत स्पेशल पर्पज व्हेईकल (ड्झत) स्थापन करण्यासही बैठकीत मान्यता देण्यात आली. यामध्ये वैद्यकीय शिक्षण विभागाचे आयुक्त अध्यक्ष असतील. उद्योग विभागाचे विकास आयुक्त सहअध्यक्ष असतील. या विशेष हेतू कार्यवहन यंत्रणेचे (स्पेशल पर्पज व्हेईकल) मुख्य कार्यकारी अधिकारी सदस्य सचिव असतील.

इतर संचालक पुढीलप्रमाणे - आयुक्त, आरोग्य सेवा, आयुक्त, अन्न व औषध प्रशासन, आयुक्त, नागपूर महापालिका, जिल्हाधिकारी, नागपुर, अधिष्ठाता, शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय, नागपूर, अधिष्ठाता, इं.गा. शा. वै.म. नागपूर, संचालक, एम्स, नागपूर, राष्ट्रीय कँन्सर संस्था, नागपूर, टाटा मेमोरिअल, आयआयटी मुंबई, आयआयएम, नागपूर, भाभा अँटॉमिक रिसर्च सेंटर किंवा आण्विक विज्ञान, किरणोत्सर्ग सुरक्षा आणि रेडिओफार्मास्युटिकल कामकाजाचा अनुभव असणारे प्रतिनिधींचा समावेश असेल. स्पेशल पर्पज व्हेईकल स्थापन होईपर्यंत प्रकल्पाचे काम सुकाणू समितीमार्फत पाहिले जाणार आहे. सुकाणू समितीमध्ये डॉ.श्रीकर परदेशी, मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव अध्यक्ष असतील. नागपूर महापालिकेचे आयुक्त डॉ. विपीन इटणकर सदस्य सचिव आहेत. वैद्यकीय शिक्षण आयुक्त अनिल भंडारी, कँन्सर केअर प्रकल्पाचे डॉ. कैलास शर्मा आणि नॅशनल कॅन्सर इन्स्टिट्यूटचे डॉ. आनंद पाठक सदस्य असणार आहेत.

-००-

(पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग)

महाराष्ट्र ग्रामीण पेय जल धोरण २०२६ जाहीर जलजीवन मिशन २.० च्या देखभाल दुरुस्तीसाठी सर्वंकष आराखडा पिण्याचे पाणी पुरवठ्यासाठी प्रभावी व कायमस्वरुपी उपाययोजना

राज्यातील ग्रामीण भागातील पिण्याच्या पाण्याच्या पुरवठ्यासाठी प्रभावी व कायमस्वरुपी उपाययोजनांवर भर देणाऱ्या महाराष्ट्र ग्रामीण पेय जल धोरण - २०२६ ला आज मंत्रिमंडळ बैठकीत मंजुरी देण्यात आली. बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस होते. या धोरणानुसार राज्यात राबविण्यात येत

असलेल्या जलजीवन मिशन २.० मधील योजनांच्या देखभाल दुरूस्तीसाठी सर्वंकष असा आराखडा तयार केला जाणार आहे. ग्रामीण भागात राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांचे एकत्रिकरण करून धोरण राबविण्यात येणार आहे. यामुळे नागरिकांना स्वच्छ, निर्जंतुक व दर्जेदार पाणी पुरवठा व्हावा यासाठीचे नियोजन केले जाणार. नव्या- जुन्या योजनांची पडताळणी करून, शाश्र्वत अशी योजना चांगल्या रितीने राबविण्यासाठी दीर्घकालीन नियोजन केले जाणार आहे. विकसित महाराष्ट्र २०४७ च्या व्हिजन डॉक्युमेंटनुसार विकसित भारताच्या उद्दिष्टांशी सुसंगत असे हे महाराष्ट्र ग्रामीण पेय जल धोरण २०२६ राबविण्यात येणार आहे. यातून २०४७ पर्यंत राज्यातील ग्रामीण कुटुंबासाठी शाश्र्वत, स्वच्छ आणि कायमस्वरुपी अशी उपाययोजना केली जाणार आहे.

अल्पकालीन, मध्यमकालीन व दीर्घकालीन टप्प्याचे नियोजन केले जाणार आहे. यातून नागरिकांसाठी शंभर टक्के आणि समान प्रमाणात शुद्ध पिण्याचे पाणी उपलब्ध करून देण्याचा प्रयत्न राहणार आहे. तसेच गावांची जल स्वयंपूर्णता, जलस्रोतांचे पुनरुज्जीवन करुन स्रोतांची शाश्र्वतता, जल संवर्धनासाठी पर्जन्य जल संकलन, सांडपाणी पुनर्वापर व पुनचक्रण यावर भर. योजना चालविण्यासाठी आणि देखभाल दुरूस्तीचा शंभर टक्के खर्चाची पूर्तता. पाणी चोरी थांबविणे, सर्व योजना ग्राम आरोग्य, पोषण, पाणी पुरवठा व स्वच्छता समित्यांना अथवा सामाजिक संस्थांना हस्तांतरीत करणे. सामाजिकदृष्ट्या वंचित व दुर्बल घटकांकरीता पाणी व स्वच्छता सुविधा उपलब्ध करणे, ग्रामपंचायतींचे सक्षमीकरण व त्याद्वारे शाश्र्वत पाणी व स्वच्छता व्यवस्थापन करणे, बहुग्राम पाणी पुरवठा योजनांकरिता स्काडा प्रणालीची अंमलबजावणी. पाणी व स्वच्छतेच्या मालमत्तांची रिअल टाईम देखरेख व्यवस्थापनासाठी डिजिटल प्लॅटफॉर्मचा विस्तार करणे. पाणी व स्वच्छता सेवा व तक्रारींचे जी. आय. एस. व डॅशबोर्ड आधारित रिअल टाइम ट्रॅकिंग अंमलात आणणे अशा गोष्टी साध्य करण्यात येणार आहेत.

या धोरणानुसार स्वतंत्र नळ पाणी पुरवठा तसेच प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा योजनेच्या दैनंदिन देखभाल दुरुस्तीकरिता देखभाल दुरुस्ती निधी तसेच, एकत्रित निधी (कॉर्पस फंड) संबंधित ग्रामपंचायत, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, जिल्हा परिषद स्तरावर निर्माण करण्यात येईल. हा निधी ग्रामपंचायती, संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्था, अंमलबजावणी यंत्रणांना भांडवली व पाणी पुरवठा योजना देखभाल दुरुस्ती कामासाठी वापरता येईल.

धोरणांतर्गत त्रिस्तरीय तक्रार निवारण कक्ष (त्रीळशींरपलश ठशवीशीीरश्र उशश्र) व्यवस्था असेल. यात नल जल सेवा ॲप्लिकेशन, नल जल मित्र यांचा वापर केला जाईल. या ग्रामीण स्थानिक स्वराज्य संस्थांमार्फत चालविण्यात येणाऱ्या पाणी पुरवठा योजनांचे मध्यवर्ती सनियंत्रण व माहिती व्यवस्थापन कार्यक्षमतेने राबविण्यासाठी राज्य पाणी व स्वच्छता मिशनंतर्गत मध्यवर्ती जल व्यवस्थापन यंत्रणा (Central Command Centre) स्थापन येईल. तसेच सर्वसमावेशक संगणकीय आज्ञावली (ऊेीींशि डेर्षीीरश) प्रणाली तयार करण्यात येणार आहे.

योजनांवर निश्र्चित करण्यात आलेल्या पाणीपट्टीच्या देयकाचे वितरण व वसूली तसेच देखभाल दुरुस्तीचे काम त्रयस्थ संस्थेला देता येणार आहे. यातही परिसरातील महिला बचत गट व प्राथमिक कृषी सहकारी पतपुरवठा संस्था (झ-उड) यांना प्राधान्य देण्यात येणार आहे.

योजनांचा देखभाल दुरुस्ती खर्च स्वयंसंतुलित होण्याच्या दृष्टीने, योजनानिहाय देखभाल दुरुस्ती खर्चानुसार पाणीपट्टीचे दर निश्र्चित करण्यात येणार आहे. हे दर निश्र्चित करताना संबंधित गावातील योजनेच्या देखभाल दुरुस्तीवर येणारा खर्च व योजनेंतर्गत लाभार्थी घरांची संख्या, गावातील एकुण लोकसंख्या, घरातील/कुटुंबातील सदस्यांची संख्या, कुटुंबाकडे असणाऱ्या गुरांची संख्या हे घटक विचारात घेऊन देखभाल दुरुस्ती खर्च १०० टक्के वसुल होईल व योजना सुव्यवस्थित कार्यरत राहील अशाप्रकारे संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेने पाणीपट्टीचा दर निश्र्चित करता येणार आहे. याबाबतच्या सविस्तर मार्गदर्शक सूचना ग्राम विकास विभाग निश्र्चित करणार आहे. या धोरणांतर्गत राज्यात जल जीवन मिशनअंतर्गत ग्रामीण पाणी पुरवठा योजनांकरिता पाणी पुरवठ्याचे प्रति किलोलीटर सरासरी दर घरगुती वापराकरीता पाणी पट्टीचे किमान दरमहा दर कुटुंब घर किमान १५० रुपये व कमाल ४०० रुपये इतके निश्र्चित करण्यास मान्यता देण्यात आली.

योजनेच्या प्रत्यक्ष देखभाल दुरुस्ती खर्चानुसार येणारी प्रति कुटुंब घर, प्रति माह पाणीपट्टी अथवा प्रति कुटुंब/घर, प्रति माह रु. १५० यापैकी जे दर अधिक असतील अशा दराने पाणी पट्टी आकारता येणार आहे. याशिवाय महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणामार्फत चालविण्यात येणाऱ्या योजनांचे पाणीपट्टीचे दर प्राधिकरणाच्या संचालक मंडळाच्या मान्यतेने निश्र्चित करता येणार आहेत. निश्र्चित करण्यात आलेल्या दरानुसार आकारण्यात येणारी पाणीपट्टी/पाणी वापर शुल्क शंभर टक्के वसुली करणे संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेस बंधनकारक राहणार आहे. अशी वसुली न झाल्यास, आणि पाणीपट्टीच्या निधीमधुन देखभाल दुरुस्तीचा खर्च भागविणे शक्य होत नसल्यास ही तूट भरुन काढण्याकरीता संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडे असणारा १५व्या/१६व्या वित्त आयोगाचा निधी या योजनांच्या देखभाल दुरुस्ती खर्चाकरीता वापरण्यास मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली.

-००-

(इलेक्ट्रॉनिक्स, माहिती तंत्रज्ञान व कृत्रिम बुध्दिमत्ता विभाग)

महाराष्ट्र स्वयंचलित प्रणाली (चरहरीरिहींीर णपारपपशव ड्रींशिी झेश्रळलू) धोरण-२०२६ जाहीर ड्रोन, रोबोटस, स्वयंचलित वाहन निर्मिती उद्योगांना प्रोत्साहन

संशोधन व विकास, नवोक्रम, उत्पादन, उपयोजन तसेच देखभाल, दुरूस्ती व पुनर्बांधणी या क्षेत्रात स्वयंचलित प्रणाली राबविता यावी, यासाठी महाराष्ट्र स्वयंचलित प्रणाली (चरहरीरिहींीर णपारपपशव ड्रींशिी झेश्रळलू) धोरण-२०२६ निश्र्चित करण्यास आज झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली. बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस होते.

या धोरणामुळे ड्रोन, रोबोटस, स्वयंचलित वाहन यांच्या निर्मिती क्षेत्राला, तसेच ही उपकरणे चालविता येतील, यासाठीचे प्रशिक्षण, अभियांत्रिकी, तसेच संशोधन विकास प्रकल्पांना चालना मिळणार आहे. यातून या क्षेत्रातील उद्योगांना, त्यासाठीच्या गुंतवणूकीला प्रोत्साहन मिळणार आहे. धोरणामुळे या क्षेत्रात सुमारे २५ हजार कोटींची गुंतवणूक येणे अपेक्षित आहे. तसेच या माध्यमातून एक लाखांहून अधिक प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष रोजगार संधी निर्माण होणार आहेत.

हे धोरण किमान पाच वर्षे किंवा नवे धोरण निश्र्चित होईपर्यंत अंमलात राहील. ही प्रणाली हवाई, भुपृष्ठीय आणि जलक्षेत्रात अशा विविध ठिकाणी तसेच पायाभूत सुविधा व औद्योगिक निरीक्षण, कृषी व पर्यावरण व्यवस्थापन, सार्वजनिक सुरक्षा व आपत्ती प्रतिसाद, लॉजिस्टिक्स व नागरी व्यवस्थापन या क्षेत्रात वापरली जाते. पायाभूत सुविधा व औद्योगिक निरीक्षण - पूलांच्या खांबांची सूरक्षा तपासणी आणि सागरी क्षेत्र नकाशे व सर्वे क्षण. द्रुतगती महामार्ग देखरेख, भू-सर्वेक्षण आणि वीजवाहिन्यांच्या उभारणीसाठी हवाई पाहणी. कृषी व पर्यावरण व्यवस्थापनः मृदा नमुना संकलन आणि यांत्रिक तणनियंत्रणाचे काम. मत्स्यपालन व जलगुणवत्ता निरीक्षण. पीक फवारणी व वनक्षेत्र निरीक्षण. सार्वजनिक सुरक्षा व आपत्ती प्रतिसादः औद्योगिक गळती क्षेत्रांमध्ये शोध व तपासणी करिता. नदी व किनारी भागांचे निरीक्षण, बेकायदेशीर मासेमारी नियंत्रण आणि खोल समुद्रातील सागरी उत्पादनांच्या कामांसाठी. ड्रोन रुग्णवाहिका, वैद्यकीय सामग्री वितरण, आपत्ती नकाशांकन, अग्निशमन सहाय्य व गर्दी व्यवस्थापन. लॉजिस्टिक्स व नागरी व्यवस्थापनः गोदाम स्वयंचलन व साठ्यांची माहिती ठेवण्यासाठी. बंदर सुरक्षा व बंदर परिसरातील गस्त. औषध वितरण. जिथे माणूस पोहचू शकत नाही अशा ठिकाणच्या देखभाल दुरूस्तीसाठी. हवाई, जमिनीवरील तसेच सागरी क्षेत्रील विविध प्रकारच्या कामांसाठी या धोरणाच्या निश्र्चितीमुळे मानवरहित प्रणालीं वापरता येणार आहे. त्यासाठी या क्षेत्रासाठी समर्पित तीन उत्कृष्टता केंद्र स्थापन करण्यात येणार आहेत. तसेच सुमारे पाच हजार रिमोट पायलट्सचे कुशल मनुष्यबळ विकसित करण्यावर भर देण्यात येणार आहे. विशेषतः नमो ड्रोन दीदी योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यात येईल. यातून कृषी क्षेत्रातील वापरासाठी बचत गटातील १ हजारांहून अधिक किंवा त्याहून अधिक महिलांना प्रमाणित पायलट म्हणून प्रशिक्षित करण्यात येईल. या धोरणाची अंमलबजावणीसाठी स्थिर भांडवली गुंतवणूक, वीज अनुदान, वस्तू व सेवा कर परतावा, मुद्रांक शुल्क सवलत, पेटंट नोंदणीसाठीचा परतावा तसेच अन्य बाबींसाठी आवश्यक अटी व बाबी, पात्रता निकष, कार्यपद्धती, निधी वितरण याबाबत सविस्तर शासन निर्णय काढण्यात येईल.

-००-

(इलेक्ट्रॉनिक्स, माहिती तंत्रज्ञान व कृत्रिम बुध्दिमत्ता विभाग)

भारतनेटसाठी महानेट डिजिटल इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेडची स्थापना

ग्रामपंचायत स्तरापर्यंत ऑप्टिकल फायबरद्वारे सक्षम व दर्जेदार ब्रॉडबँण्ड बॅकबोनची उभारणी करून राज्यात सुधारीत भारतनेट कार्यक्रम प्रभावीपणे राबविण्यासाठी 'महानेट डिजिटल इन्फ्रास्ट्रक्चर लिमिटेड (चऊखङ) विशेष हेतू कंपनी (ड्झत) स्थापन करण्यास आज मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली. बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस होते.

भारतनेट फेज - १ केंद्र सरकारकडून बीबीएनएल- बीएसएनएल यांच्या माध्यमातून राबपविण्यात आला. सुधारित भारतनेट फेज - २ कार्यक्रम केंद्र सरकारकडून सर्व ग्रामपंचायती आणि ग्रामीण घरांपर्यंत उच्च गतीचे ब्रॉडबँण्ड सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी राबविण्यात येत आहे. त्यासाठी केंद्राच्या सूचनेनुसार केंद्र व राज्य शासनाचे सम प्रमाणात प्रतिनिधीत्व असणारी विशेष हेतू संस्था स्थापन करण्यात येत आहे. यात भारतनेट फेज १ व २ मधील अस्तित्वात असलेले नेटवर्क जसे आहे, त्या स्थितीत या विशेष हेतू संस्थेकडे हस्तांतरीत करण्यात येणार आहे. पण या दरम्यान उद्भवलेले किंवा प्रलंबित असलेल्या वाद, खटले व त्यातील आर्थिक दायित्व मात्र या एसपीव्हीवर राहणार नाही, असा निर्णय घेण्यात आला आहे.

भारतनेट फेज २ द्वारे आतापर्यंत राज्यातील सुमारे ८५३ ग्रामपंचायतीमध्ये डिजिटल कनेक्टिव्हिटी स्थापन करण्यात आली असून, त्याद्वारे ई-शासन सेवा देण्यात येत आहेत. फायबर टू द होम (एफटीटीएच) जोडण्या, तसेच फोरजी मोबाईल नेटवर्कचाही विस्तार करण्यात आला आहे.

या विशेष हेतू संस्थेचे डिजिटल भारत निधीचे प्रशासक हे अध्यक्ष असतील तर , ग्रामविकास, वित्त, माहिती तंत्रज्ञान व कृत्रिम बुद्धिमत्ता विभाग, महसूल व वन विभागांचे अतिरिक्त मुख्य सचिव अथवा प्रधान सचिव सदस्य राहतील. त्याचबरोबर राज्य शासनाद्वारे सदस्य सचिवाची नियुक्ती केली जाईल. या शिवाय केंद्र सरकारकडून चार वरिष्ठ अधिकारी सदस्य म्हणून नामनिर्देशित केले जातील.

-००-

(नियोजन विभाग)

विकसित भारत- जी राम जी योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी होणार महाराष्ट्र रोजगार हमी अधिनियम, १९७७ मध्ये सुधारणा करण्यास मान्यता

राज्यात केंद्र पुरस्कृत विकसित भारत - जी राम जी (व्ही बी जी राम जी) योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी व्हावी यासाठी विकसित भारत - जी राम जी कायदा, २०२५ या कायद्याशी सुसंगत अशा तरतुदी करण्यासाठी महाराष्ट्र रोजगार हमी अधिनियम, १९७७ मध्ये सुधारणा करण्यास आज मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली. बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस होते.

या निर्णयामुळे ग्रामीण भागातील रोजगार निर्मिती, शाश्र्वत उपजीविका संधींचा विस्तार तसेच ग्रामीण अर्थव्यवस्थेला चालना मिळण्यास मदत होणार असून विकसित भारताच्या संकल्पनेला बळकटी मिळणार आहे.

केंद्र सरकारच्या विकसित भारत रोजगार आणि आजिविका हमी मिशन (ग्रामीण) अर्थात 'विकसित भारत-जी राम जी' योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी करता येणार आहे. त्यासाठी विकसित भारत रोजगार आणि आजिविका हमी मिशन (ग्रामीण) कायदा, २०२५ मधील कलम ३० नुसार महाराष्ट्र रोजगार हमी अधिनियम, १९७७ मध्ये सुसंगत सुधारणा करण्यात येणार आहे. तसेच महाराष्ट्र रोजगार हमी अधिनियम, १९७७ मधील कलम ३-अ (१) अंतर्गत राज्यात ही योजना राबविण्यासाठी आवश्यक अर्थसंकल्पीय तरतूद करण्यास आणि त्यानुसार खर्चासही मान्यता मंत्रिमंडळाने मान्यता दिली. या कायद्यातील आवश्यक सुधारणांना व त्याबाबतच अध्यादेश काढण्यासाठी राज्यपाल महोदयांना मंत्रिमंडळाने मंजुरी दिली.

-००-

(नगर विकास विभाग)

स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये राखीव जागांवर निवडून आलेल्यांना जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यासाठी मुदतवाढ

स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती आणि इतर मागास प्रवर्गासाठी राखीव जागांवर निवडून आलेल्या लोकप्रतिनिधींना जात वैधता प्रमाणपत्र सादर करण्यासाठी सहा महिन्यांची अंतिम मुदत वाढ मिळणार आहे. याबाबतच्या अधिनियमात तशी सुधारणा करण्यास आज झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मान्यता देण्यात आली. बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस होते. जात पडताळणी समित्यांकडील अपुरे मनुष्यबळ, तसेच जनगणनेच्या कामकाजासाठी शासकीय व निमशासकीय शाळांतील शिक्षकांची नियुक्ती करण्यात आल्याने अनेक प्रकरणांमध्ये आवश्यक शालेय व गृह चौकशी वेळेत पूर्ण होण्यास अडचणी निर्माण होत आहेत. परिणामी राखीव जागांवरून निवडून आलेल्या उमेदवारांना जात वैधता प्रमाणपत्र प्राप्त करण्यात विलंब होत आहे. ही वस्तुस्थिती लक्षात घेऊन सन २०२५-२६ मध्ये झालेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांमध्ये निवडून आलेल्या उमेदवारांना आणखी सहा महिन्यांची आणि अंतिम मुदत वाढ देण्यात येणार आहे. त्यासाठी संबंधित मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम तसेच महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी कायद्यात आवश्यक सुधारणा करण्यास तसेच याबाबत राज्यपाल महोदयांच्या मान्यतेने अध्यादेश काढण्यास मंत्रिमंडळाने मंजुरी दिली.

-०००००-

मंत्रिमंडळ निर्णय (अतिरिक्त निर्णय - १)

(सामान्य प्रशासन विभाग)

सामान्य प्रशासन विभागाचे विभाजन माहिती व जनसंपर्क, राजशिष्टाचार दोन स्वतंत्र विभाग

सामान्य प्रशासन विभागातून माहिती व जनसंपर्क आणि राजशिष्टाचार असे दोन स्वतंत्र विभाग नव्याने निर्माण करण्यास आज झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मंजुरी देण्यात आली. बैठकीच्या अध्यक्षस्थानी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस होते. गत मंत्रिमंडळ बैठकीचे इतिवृत्त कायम करताना हा निर्णय घेण्यात आला. त्यामुळे आता राज्याच्या ३३ प्रशासकीय विभागांच्या विभाजन- समावेशनानंतर आता स्वतंत्र असे ४६ विभाग अस्तित्वात येणार आहेत.

सध्या माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालय सामान्य प्रशासन विभागातंर्गत कार्यरत आहे. राज्य शासनाच्या प्रचार, प्रसिद्ध आणि जनसंपर्कासाठी कार्यरत या महासंचालनालयाची सात विभागीय कार्यालये आहेत. शिवाय उपराजधानी नागपूर येथे संचालक कार्यालय देखील आहे. देशाच्या राजधानीत नवी दिल्ली येथे, तसेच गोवा राज्यात पणजी येथे महाराष्ट्र परिचय केंद्राच्या माध्यमातून देखील शासनाच्या जनसंपर्काचे काम केले जाते. राज्यातील सर्व जिल्ह्यांमध्ये जिल्हा माहिती कार्यालयांच्या माध्यमातून शासनाच्या योजना व विकास कामांसह, लोकोपयोगी उपक्रमांसाठी जाणीव जागृतीसह, प्रसिद्धीचे कामकाज चालते. महासंचालनालय मुख्यालय तसेच या सर्व क्षेत्रीय कार्यालयांच्या माध्यमातून आपत्तकालिन परिस्थिती, ते सण - उत्सव आणि तातडीच्या परिस्थितीत शासकीय - प्रशासकीय यंत्रणेसह, माध्यम आणि नागरिकांसाठी संपर्क - संवादासाठी कार्यरत असते. स्वतंत्र विभाग निर्मितीमुळे निर्णय प्रक्रीयेत आणि कामकाजात गतीमानता येणार आहे.

मुंबईतील मंत्रालयांतील विविध विभागांच्या कामकाजात सुसूत्रता यावी दृष्टीने गत मंत्रिमंडळ बैठकीत प्रशासकीय विभागांच्या पुनर्रचनेच्या प्रस्तावास मान्यता देण्यात आली होती. त्यानुसार ३३ विभागांची पुनर्रचना करून, ४५ विभाग करण्यास मान्यता देण्यात आली होती. आता त्यांची संख्या ४६ झाली आहे. या विभागांच्या पुनर्रचना आणि विभाजन- समावेशनामुळे एकंदर कामकाजात सुसूत्रता येणार आहे. तसेच निर्णय प्रक्रीया गतीने राबविता येणे शक्य होणार आहे. सुधारित निर्णयानुसार अस्तित्वात असलेल्या विभागांचे विभाजन करून, निर्माण होणारे नवीन विभाग पुढीलप्रमाणे - कृषि व पदुम विभागाचे विभाजन करुन कृषि विभाग आणि पदुम विभाग असे दोन स्वतंत्र विभाग. सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभागाचे विभाजन स्वतंत्र सहकार विभाग, पणन विभाग आणि वस्त्रोद्योग विभाग असे तीन स्वतंत्र विभाग. सामान्य प्रशासन विभागातून राजशिष्टाचार व माहिती व जनसंपर्क हे दोन उप विभाग वेगळे करुन राजशिष्टाचार विभाग व माहिती व जनसंपर्क विभाग असे दोन स्वतंत्र विभाग. गृह विभागातून स्वतंत्र परिवहन विभाग. उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभागाचे विभाजन करुन उद्योग व खनिकर्म विभाग, ऊर्जा विभाग आणि कामगार विभाग असे तीन स्वतंत्र विभाग. महसूल व वन विभागाचे विभाजन करुन महसूल विभाग, मदत व पुनर्वसन विभाग आणि वन विभाग असे तीन स्वतंत्र विभाग. पूर्वी भूसंपादन हा विषय वन विभागाकडे होता. आता तो महसूल विभागाकडे राहील. तद्वतच नोंदणी व मुद्रांक शुल्क हा विषय पूर्वीप्रमाणे महसूल विभागाकडेच राहील. शालेय शिक्षण व क्रीडा विभागाचे विभाजन करुन शालेय शिक्षण विभाग आणि क्रीडा विभाग असे दोन स्वतंत्र विभाग. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभागाचे विभाजन करुन सांस्कृतिक कार्य विभाग आणि पर्यटन विभागा असे दोन स्वतंत्र विभाग. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागाचे विभाजन करुन स्वतंत्र अन्न व औषध प्रशासन विभाग. तसेच नियोजन विभागातून रोजगार हमी योजना विभाग वगळून त्याचा समावेश मृद व जलसंधारण विभागामध्ये करण्यात येणार.

वैशाली नागवडेंना राष्ट्रवादीच्या महिला प्रदेशाध्यक्ष पदाची लॉटरी?

मुंबई/प्रतिनिधी : रुपाली चाकणकर यांना राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या महिला प्रदेशाध्यक्षपदाचा राजीनामा द्यावा लागल्यानंतर, आता या रिक्त पदावर वैशाली नागवडे यांची वर्णी लागण्याची दाट शक्यता आहे. उपमुख्यमंत्री सुनेत्रा पवार यांच्या 'देवगिरी' या शासकीय निवासस्थानी राष्ट्रवादीच्या प्रमुख नेत्यांची सोमवारी मध्यरात्री महत्त्वपूर्ण बैठक पार पडली. या बैठकीत आगामी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांच्या पार्श्वभूमीवर पक्षसंघटन मजबूत करण्यासाठी आणि रिक्त पदे भरण्यासाठी सविस्तर चर्चा झाली. पक्षाच्या संघटनात्मक पातळीवर मोठे फेरबदल करण्यावर ज्येष्ठ नेत्यांचे एकमत झाले असून, वैशाली ना-गवडे यांच्या रूपाने पक्षाला नवा महिला चेहरा मिळण्याची चिन्हे आहेत.

नाशिकमधील भोंदूबाबा अशोक खरात प्रकरणानंतर रुपाली चाकणकर यांना राज्य महिला आयोगाच्या अध्यक्ष पदासह राष्ट्रवादीच्या महिला प्रदेशाध्यक्ष पदाचा राजीनामा द्यावा लागला होता. तेव्हापासून हे पद रिक्त होते. 'देवगिरी'वरील या बैठकीला ज्येष्ठ नेते मंत्री छगन भुजबळ, कार्याध्यक्ष प्रफुल पटेल, प्रदेशाध्यक्ष सुनील तटकरे यांच्यासह पार्थ पवार प्रामुख्याने उपस्थित होते. या बैठकीत महिला प्रदेशाध्यक्षपदासह युवक, विद्यार्थी आणि युवती विभागातील फेरनियुक्त्यांवर अंतिम शिक्काम ोर्तब झाल्याची विश्वासनीय माहिती आहे.

पक्षाची विस्कळीत झालेली घडी पुन्हा बसवण्यासाठी महिला प्रदेशाध्यक्ष आणि युवक अध्यक्ष या अत्यंत महत्त्वाच्या व प्रभावी पदांवर नवीन चेहऱ्यांना संधी देण्याचे नेत्यांनी ठरवले आहे. दुसरीकडे, विद्यार्थी अध्यक्ष आणि युवती अध्यक्ष या पदांवर मात्र सध्या कार्यरत असलेल्या पदाधिकाऱ्यांनाच पुन्हा संधी देत त्यांची फेरनियुक्ती करण्यात येणार असल्याचे संकेत मिळाले आहेत/

महिला आयोगाबाबत निर्णय प्रलंबित

– सूत्रानी दिलेल्या माहितीनुसार, महिला प्रदेशाध्यक्ष पदासाठी वैशाली नागवडे, युवक अध्यक्ष पदासाठी निखिल ठाकरे आणि विद्यार्थी अध्यक्ष म्हणून आकाश झांबरे (फेरनियुक्ती) यांच्या नावावर शिक्कामोर्तब झाल्याचे कळते. – राष्ट्रवादीच्या कोट्यातील राज्य महिला आयोगाच्या अध्यक्षपदी कोणाची निवड करावी, याबाबत या बैठकीत निर्णय होऊ शकलेला नाही. रुपाली चाकणकर यांच्या राजीनाम्यानंतर या पदासाठी सामाजिक कार्यकर्त्या प्रतिभा शिंदे, डॉ. ज्योती मेटे आणि सुनेत्रा पवार यांच्या निकटवर्तीय वैशाली मोठे यांची नावे चर्चेत आहेत. – त्याचप्रमाणे शिवसेनेच्या राष्ट्रीय प्रवक्त्या शायना एनसी यांच्या नावाबाबतही या बैठकीत चर्चा झाली. त्यांना राष्ट्रवादीत प्रवेश देऊन या पदावर नियुक्ती करण्याबाबतचा प्रस्ताव वरिष्ठ पातळीवर चर्चिला गेल्याची माहिती सुनेत्रा पवार यांनी बैठकीत दिली.

इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशनच्या सीएसआर उपक्रमातून सायन रुग्णालयाला अत्याधुनिक बायोकेमिस्ट्री ब्लड ॲनालायझर : मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस

मुंबई/प्रतिनिधी : सार्वजनिक आरोग्य सेवा अधिक सक्षम आणि तंत्रज्ञानाधिष्ठित करण्याच्या दिशेने महत्त्वपूर्ण पाऊल उचलत इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशन लिमिटेडच्या कॉर्पोरेट सामाजिक उत्तरदायित्व (सीएसआर) उपक्रमांतर्गत मुंबईतील लोकमान्य टिळक महानगरपालिका वैद्यकीय महाविद्यालय व सर्वोपचार रुग्णालय (सायन रुग्णालय) येथे अत्याधुनिक, पूर्णपणे स्वयंचलित बायोकेमिस्ट्री ब्लड ॲनालायझर उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. या अत्याधुनिक यंत्रणेमुळे रुग्णांना जलद आणि अचूक निदान सेवा मिळणार असून उपचार प्रक्रियेलाही गती मिळणार असल्याचे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सांगितले.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस म्हणाले की, आरोग्य क्षेत्रात आधुनिक तंत्रज्ञानाचा प्रभावी वापर करून सर्वसामान्य नागरिकांना गुणवत्तापूर्ण वैद्यकीय सेवा उपलब्ध करून देण्यास राज्य शासनाचे प्राधान्य आहे. इंडियन ऑइलसारख्या सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रमांनी सीएसआर माध्यमातून आरोग्य सेवेसाठी दिलेले योगदान अत्यंत महत्त्वाचे आहे. सायन रुग्णालयात उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या या अत्याधुनिक बायोकेमिस्ट्री ब्लड ॲनालायझरमुळे निदान प्रक्रिया अधिक वेगवान, अचूक आणि परिणामकारक होईल. त्यामुळे डॉक्टरांना उपचारासंदर्भात तातडीने निर्णय घेणे शक्य होईल आणि रुग्णांना त्याचा थेट लाभ मिळेल. लोकमान्य टिळक

महानगरपालिका वैद्यकीय महाविद्यालय व सर्वोपचार रुग्णालय हे मुंबईसह राज्यातील विविध भागांतील हजारो रुग्णांना आरोग्य सेवा पुरविणारे महत्त्वाचे वैद्यकीय केंद्र आहे. दररोज मोठ्या प्रमाणावर रक्त तपासण्या करण्यात येत असल्याने प्रयोगशाळेवरील ताण वाढत असतो.

नव्याने उपलब्ध झालेल्या या उच्च क्षमतेच्या पूर्ण स्वयंचलित बायोकेमिस्ट्री ब्लड ॲनालायझरमुळे तपासणी अहवाल देण्याचा कालावधी लक्षणीयरित्या कमी होणार आहे.ही अत्याधुनिक यंत्रणा मोठ्या प्रमाणात नमुन्यांची जलद प्रक्रिया करण्यास सक्षम असून त्यातून अधिक अचूक व विश्वासार्ह अहवाल उपलब्ध होणार आहेत. यामुळे रुग्णांच्या निदान प्रक्रियेला गती मिळून उपचार तातडीने सुरू करणे शक्य होईल. विशेषतः आपत्कालीन परिस्थितीतील रुग्णांसाठी ही सुविधा अत्यंत उपयुक्त ठरणार आहे.

राज्यातील सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्था अधिक सक्षम करण्यासाठी शासन, स्थानिक स्वराज्य संस्था आणि विविध कॉर्पोरेट संस्थांमधील सहकार्याची भूमिका महत्त्वाची असल्याचे नमूद करत मुख्यमंत्री श्री.फडणवीस यांनी इंडियन ऑइल कॉर्पोरेशनच्या या सामाजिक बांधिलकीचे कौतुक केले. अशा उपक्रमांमुळे समाजातील वंचित व गरजू घटकांपर्यंत दर्जेदार आरोग्य सेवा पोहोचविण्याच्या प्रयत्नांना बळ मिळत असल्याचे त्यांनी सांगितले. सायन रुग्णालयात उपलब्ध झालेल्या या आधुनिक वैद्यकीय उपकरणामुळे प्रयोगशाळेची कार्यक्षमता वाढण्याबरोबरच रुग्णांचा प्रतीक्षाकाल कमी होऊन आरोग्य सेवांची गुणवत्ता अधिक उंचावण्यास मदत होणार आहे.

कफ सिरप खरेदी करताय? आधी सरकारचा नवा नियम वाचा, नाहीतर गोत्यात याल, नेमकं प्रकरण काय

नवी दिल्ली : खोकला आला म्हणून मेडिकल स्टोअरमध्ये जाऊन आता सहजपणे कफ सिरप खरेदी करता येणार नाही. केंद्र सरकारने आता औषध खरेदीसाठीचा नियम बदलला आहे. आता कोणालाही मेडिकल स्टोअरवर जाऊन कफ सिरप घेता येणार नाही. केंद्र सरकारने डॉक्टरांच्या चिठ्ठीशिवाय (प्रिसक्रिप्शन) कफ सिरप देण्यास मनाई केली आहे.

सर्वसामान्यांच्या आरोग्याची सुरक्षा आणि कफ सिरपच्या गैरवापराला आळा घालण्यासाठी केंद्र सरकारने एक अत्यंत मोठा निर्णय घेतला आहे. समोर आलेल्या एका वृत्तानुसार, केंद्रीय आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्रालयाने 'औषध नियम, १९४५' मध्ये मोठा बदल करत नवीन नियम लागू केले आहेत. सरकारच्या या नव्या निर्णयामुळे आता मेडिकल स्टोअरमधून कोणत्याही प्रकारचे 'सिरप' (विशेषत: कफ सिरप) डॉक्टरांच्या वैध चिठ्ठीशिवाय खरेदी करता येणार नाही.

केंद्र सरकारने औषध आणि प्रसाधने कायदा, १९४० अंतर्गत मिळालेल्या अधिकारांचा वापर करून या ऐतिहासिक दुरुस्तीला मंजुरी दिली आहे.

सध्या लागू असलेल्या नियमांनुसार, 'औषध नियम, १९४५' च्या 'शेड्यूल ख' अंतर्गत काही घरगुती आणि सामान्य औषधांना पूर्ण घाऊक परवान्याशिवाय किंवा डॉक्टरांच्या चिठ्ठीशिवाय विकण्याची मुभा होती. यामध्ये सिरप, लोझेंजेस, गोळ्या आणि टॅब्लेट्स या शब्दांचा समावेश होता. मात्र, नव्या दुरुस्तीनुसार सरकारने या यादीतून 'सिरप' हा शब्द पूर्णपणे काढून टाकला आहे. यामुळे सिरप या प्रवर्गाला मिळालेली सर्व प्रकारची नियामक सवलत आता संपुष्टात आली आहे.

या नवीन नियमामुळे आता थेट औषध दुकानात जाऊन कफ सिरप किंवा इतर कोणतेही सिरप खरेदी करणे बंद होणार आहे. जर तुम्हाला किंवा तुमच्या कुटुंबातील कोणाला खोकला, सर्दी किंवा इतर त्रास असेल आणि तुम्ही मेडिकल स्टोअरमध्ये सिरप आणायला गेलात, तर रजिस्टर्ड मेडिकल प्रॅक्टिशनरने (डॉक्टरांनी) लिहून दिलेली वैध चिठ्ठी दाखवणे बंधनकारक असेल. फार्मासिस्ट किंवा केमिस्ट आता ग्राहकाच्या मागणीनुसार थेट औषधाची बाटली देऊ शकणार नाहीत.

गेल्या काही वर्षांत देशातील काही राज्यांमध्ये, तसेच जागतिक स्तरावर दूषित आणि विषारी कफ सिरप प्यायल्यामुळे अनेक निष्पाप लहान मुलांचा मृत्यू झाल्याच्या धक्कादायक घटना समोर आल्या होत्या. प्रयोगशाळेतील तपासणीत काही धक्कादायक गोष्टी समोर आल्या होत्या. काही सिरपमध्ये सुरक्षित फार्मास्युटिकल सॉल्व्हेंट्स ऐवजी डायइथिलिन ग्लायकोल आणि इथिलिन ग्लायकोल सारख्या अत्यंत विषारी रसायनांची भेसळ करण्यात आली होती. विश्व आरोग्य संघटनेनेही यावरून भारतीय सिरपबाबत आंतरराष्ट्रीय अलर्ट जारी केला होता.

याच पार्श्वभूमीवर, कफ सिरपची होणारी काळी बाजारी, त्यातील निष्काळजीपणा आणि वाढता गैरवापर रोखण्यासाठी केंद्र सरकारने ३० डिसेंबर २०२५ रोजी या नव्या नियमाचा मसुदा जारी केला होता आणि जनतेकडून हरकती व सूचना मागवल्या होत्या. या सूचनांचा सखोल विचार केल्यानंतर आता हा अंतिम निर्णय देशभरात लागू करण्यात आला आहे.

नीट पेपरआधी केंद्र सरकारचा मोठा निर्णय, टेलिग्राम ॲपवर बंदी

नवी दिल्ली : आताची सर्वात मोठी बातमी, नीट पुर्नपरीक्षा होईपर्यंत भारतात टेलिग्राम ॲप बंद राहणार आहे. नीटचा पेपर टेलिग्रामवरुन फुटला होता. पुन्हा या गोष्टी होऊ नये म्हणून सरकारकडून खबरदारीचा उपाय म्हणून हा निर्णय घेण्यात आला आहे.

नीट परीक्षेआधीच टेलिग्रामवरुन पेपर फुटल्याने देशभरात खळबळ उडाली होती. त्यामुळे ३ मे रोजी झालेली नीट परीक्षा रद्द करण्यात आली होती. त्यानंतर २१ जून रोजी पुन्हा नीट परीक्षा होणार असून या परीक्षेत कोणतीही गडबड होऊ नये, पेपर फुटू नये म्हणून विशेष काळजी घेण्यात आली आहे. हेलिकॉप्टरने नीट परीक्षेचे पेपर पोहोचवण्यात येत आहेत. इतकच नाही तर टेलिग्राम सारख्या ॲपवरही बंदी घालण्यात आली आहे.

नीट पेपरफुटी प्रकरणाची पाळमुळं महाराष्ट्रातही आहेत. पुणे, लातूर, नाशिकमधून विद्यार्थी आणि आरोपींना अटक करण्यात आली आहे. यामध्ये पुण्यातील एका शाळेतील मुख्याध्यापिका मनीषा हवालदार, मनीषा मांढरे, डॉ. मनोज शिरुरे यांना पुण्यातून अटक करण्यात आली आहे. इतर आरोपींमध्ये मनिषा वाघमारे, शुभम खैरनार, धनंजय लोखंडे, शिवराज मोटेगावकर आणि पी. व्ही. कुलकर्णी यांनाही बेड्या ठोकल्या आहेत. आतापर्यंत या प्रकरणात १३ जणांना ताब्यात घेतलं असून त्यापैकी ९ आरोपी हे महाराष्ट्रातले असल्याची माहिती मिळाली आहे.

अल निनो संकटाचा सामना; शेतकऱ्यांची सतर्कता आवश्यक

'अल निनो' हा शब्द महाराष्ट्रातील तमाम शेतकऱ्यांनी समजून घेणे आवश्यक आहे.अल निनो हे एक वातावरणीय संकट असून आता या संकटाच्या आम्ही जवळ असून याचा सर्वाधिक परिणाम जून मध्ये मृग आणि रोहिणी नक्षत्रावर झाला आहे. तो पुढेही होऊ शकतो. त्यामुळे या लेखात, चला ! अल निनो या वातावरणातील बदलाच्या संकटाला सोप्या भाषेत समजून घेऊया ! राज्यातील शेतकऱ्यांनी हे बदल समजून घेऊन हवामान व कृषी खात्याच्या सूचनांचे पालन करणे अत्यंत आवश्यक आहे. तसेच सर्वसामान्य नागरिकांनी देखील या संदर्भात पुढील काळाचे नियोजन करणे आवश्यक आहे. चला ! सोप्या भाषेत हा विषय समजून घेऊया !

हवामान बदल, वाढते तापमान, अनियमित पर्जन्यमान आणि नैसर्गिक आपत्ती यामुळे शेती क्षेत्रासमोर नवी आव्हाने उभी राहत आहेत. या आव्हानांमध्ये अल निनो ही जागतिक हवामानाशी संबंधित घटना विशेष महत्त्वाची मानली जाते. जागतिक हवामान संघटना (), भारत हवामान विभाग (), संयुक्त राष्ट्रांची अन्न व कृषी संघटना () आणि विविध संशोधन संस्थांच्या अभ्यासानुसार अल निनोचा प्रभाव केवळ हवामानापुरता मर्यादित राहत नाही, तर त्याचा परिणाम शेती, जलसंपदा, पशुधन, आरोग्य, जैवविविधता आणि अर्थव्यवस्थेवरही होतो. त्यामुळे या घटनेचे स्वरूप समजून घेणे आणि त्यासाठी पूर्वतयारी करणे अत्यंत आवश्यक आहे.

अल निनो म्हणजे काय?

अल निनो हा स्पॅनिश शब्द असून त्याचा अर्थ लहान मुलगा असा होतो. वैज्ञानिक भाषेत सांगायचे झाल्यास, प्रशांत महासागराच्या मध्य आणि पूर्व भागातील समुद्रपृष्ठाचे तापमान सरासरीपेक्षा जास्त वाढते, तेव्हा अल निनो स्थिती निर्माण होते. ही घटना ENSO (El Niño Southern Oscillation) या जागतिक हवामान प्रणालीचा भाग आहे.

आता हे कसे होते हे जाणून घेऊया !

समुद्रातील तापमानातील या बदलांमुळे जगभरातील वाऱ्यांचे प्रवाह, ढगांची निर्मिती आणि पर्जन्यमानाचे स्वरूप बदलते. त्यामुळे काही भागात दुष्काळ, तर काही भागात अतिवृष्टीसारख्या घटना घडू शकतात.

अल निनो दरवर्षी येतो का?

नाही. जागतिक हवामान संघटनेच्या माहितीनुसार अल निनो साधारणतः दर दोन ते सात वर्षांनी उद्भवतो. त्याचा कालावधी साधारण नऊ महिने ते एक वर्ष किंवा काही वेळा त्याहून अधिक असू शकतो. प्रत्येक अल निनोची तीव्रता आणि परिणाम सारखेच असतील असे नाही.

भारतावर यापूर्वी काय परिणाम झाला?

भारतातील शेतकरी, पर्यावरण तज्ञ, जलतज्ञ, वनतज्ञ, कृषी तज्ञांसाठी अल निनो हा शब्द आता अपरिचित राहिलेला नाही. भारतातील मान्सून आणि अल निनो यांचा संबंध अनेक दशकांपासून अभ्यासला जात आहे. १९८२, १९८७, २००२, २००९ आणि २०१५ या वर्षांमध्ये भारताने कमी पावसाचा अनुभव घेतला होता. विशेषतः २००२ आणि २००९ मध्ये देशातील अनेक भागांत दुष्काळसदृश परिस्थिती निर्माण झाली होती. त्यामुळे गेल्या वर्षी जसा तुफान पाऊस झाला किंवा त्या वर्षापूर्वीही जसा पूरक पाऊस झाला तसा पाऊस यावर्षी नाही ही गोष्ट अगदी स्पष्ट आहे.

तथापि, हवामान तज्ञ स्पष्ट करतात की प्रत्येक अल निनो वर्षात दुष्काळ पडेलच असे नाही. भारतीय महासागरातील तापमान, अरबी समुद्रातील स्थिती, बंगालच्या उपसागरातील कमी दाबाची क्षेत्रे आणि इतर हवामान घटकही मान्सूनवर प्रभाव टाकतात.

हवामान तज्ञांचे काय मत आहे?

जागतिक हवामान संघटना , भारत हवामान विभाग, संयुक्त राष्ट्रांची अन्न व कृषी संघटना आणि इतर संशोधन संस्थांच्या मते अल निनो हा जागतिक हवामान व्यवस्थेतील नैसर्गिक भाग आहे. मात्र जागतिक तापमानवाढीमुळे त्याचे परिणाम अधिक तीव्र होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे.

हवामान तज्ञांच्या मते, अल निनोमुळे जागतिक सरासरी तापमान वाढू शकते. उष्णतेच्या लाटांची तीव्रता वाढू शकते. काही भागात दुष्काळ तर काही भागात अतिवृष्टी होऊ शकते. अन्नसुरक्षा आणि जलसुरक्षेवर परिणाम होऊ शकतो. अशा परिस्थितीत पेरणीच्या नियोजनासाठी हवामान अंदाजांचे महत्त्व अधिक वाढते.

'अल निनो 'परिणाम रोखण्यासाठी प्रयत्न

अल निनो ही नैसर्गिक महासागरीय घटना आहे, त्यामुळे यावर्षी अनेक बाबतीत अनियमितता घडू शकते. अशा परिस्थितीत परिणामांची तीव्रता कमी करण्यासाठी विविध उपाययोजना केल्या जातात. साधारणत: अशावेळी शासन स्तरावर हवामानाचा सतत अभ्यास आणि पूर्वसूचना प्रणाली विकसित व कार्यक्षम केली जाते, जलसंधारण प्रकल्प राखीव ठेवले जातात. पीक विमा योजनेचा लाभ घेण्याचे सुचविले जाते. दुष्काळ व्यवस्थापन आराखडे तयार केले जातात, सूक्ष्म सिंचनाला प्रोत्साहन दिले जाते, हवामान आधारित कृषी सल्ला सेवा दिली जाते, बियाणे व चारा उपलब्धतेचे नियोजन करणे, जलाशय व्यवस्थापन आणि पिण्याच्या पाण्याचे नियोजन या काळात शासनामार्फत केले जाते.

शेतकऱ्यांनी काय करावे

शासन स्तरावर हे सर्व निर्णय घेतले जात असताना आपल्या शेतकऱ्यांनी या परिस्थितीत काय करावे यासंदर्भात कृषी तज्ञांनी मार्गदर्शन केले आहे. कृषी तज्ञांच्या मते अल निनोच्या संभाव्य परिणामांचा विचार करून शेतकऱ्यांनी पुढील बाबींकडे लक्ष देणे आवश्यक आहे.

१. हवामान अंदाजांवर लक्ष ठेवावे

भारत हवामान विभाग आणि कृषी विभागाच्या अधिकृत सूचनांचे पालन करावे.

२. पीक निवडीचे नियोजन करावे

कमी कालावधीत येणारी आणि कमी पाण्यात तग धरणारी पिके निवडण्याचा विचार करावा.

३. जलसंधारणाला प्राधान्य द्यावे

शेततळे, बांधबंदिस्ती, पावसाचे पाणी साठवणे, चर निर्माण करणे, शेत व शेत रस्त्याच्या मध्ये पाणी साठवणे, ओलसरपणा राहिली, मूलस्थानी जलसंधारणासाठी प्रयत्न करणे.

४. उपलब्ध जलस्तोत्रातून फक्त सूक्ष्म, ठिबक आणि तुषार सिंचनाद्वारे पाण्याचा कार्यक्षम वापर करणे.

५. पीक विमा घ्यावा

नैसर्गिक आपत्तीमुळे होणाऱ्या नुकसानीपासून आर्थिक संरक्षण मिळवण्यासाठी हे सर्वात आवश्यक आहे.

६. पशुधन व्यवस्थापन

चारा आणि पाण्याची उपलब्धता याचे पूर्वनियोजन करणे आवश्यक आहे.

७. सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे कृषी विभागाने सांगितल्याशिवाय पेरणी न करणे कारण या परिस्थितीत दुबार, तिबार पेरणीची शक्यता असते.

सामान्य नागरिकांनी काय करावे?

अल निनोचा परिणाम केवळ शेतकऱ्यांवरच होतो असे नाही. तर या वातावरणाच्या बदलातून सर्वसामान्य प्रत्येक नागरिकाला जावे लागणार आहे. त्यामुळे हा अल निनो काय हे प्रत्येकाने जाणून घेणे आवश्यक आहे. सामान्य नागरिकांनी अशा परिस्थितीत, पाण्याची बचत करावी,वृक्षारोपण व वृक्षसंवर्धन करावे. स्थानिक जलस्रोतांचे संरक्षण करावे. उष्णतेच्या लाटांपासून बचावासाठी आवश्यक काळजी घ्यावी. पर्यावरणपूरक जीवनशैलीचा अवलंब करावा.

कोणत्या देशांवर अल निनोचा प्रभाव ?

अल निनोचा प्रभाव जागतिक स्वरूपाचा असतो. विशेषतः खालील देश यावर्षी अधिक प्रभावित होणार आहे. यामध्ये भारत, ऑस्ट्रेलिया, इंडोनेशिया, अमेरिका, ब्राझील, दक्षिण आफ्रिकेतील काही देश, फिलिपाईन्स, पॅसिफिक महासागरातील बेट राष्ट्रे यांच्यावर अधिक संकट कोसळू शकते. काही भागात दुष्काळ, काही भागात पूर आणि काही ठिकाणी समुद्री परिसंस्थांवर परिणाम दिसून येतो.

भारतातील कोणती राज्ये अधिक संवेदनशील?

अल निनोच्या काळात पावसातील तफावत सर्वाधिक जाणवणाऱ्या राज्यांमध्ये महाराष्ट्र, कर्नाटक, तेलंगणा, आंध्र प्रदेश, राजस्थान, गुजरात, मध्य प्रदेश आणि छत्तीसगड यांचा उल्लेख केला जातो. तथापि, प्रत्येक वर्षी परिस्थिती वेगळी असू शकते. त्यामुळे या प्रदेशावर अधिक लक्ष भारतीय हवामान खात्याने केले असून त्या दृष्टीने नियोजन सुरू आहे.

मृग बरसला नाही म्हणजे अल निनोचा प्रभाव

हे उत्तर सध्या नाही असे आहे. कारण भारतात अनेक वेळा उशिरा पावसाला सुरुवात होते. भारतीय हवामान विभागाच्या मते मान्सूनचे आगमन आणि त्यातील खंड अनेक घटकांवर अवलंबून असतात. अरबी समुद्रातील परिस्थिती, बंगालच्या उपसागरातील कमी दाबाची क्षेत्रे, पश्चिमी वारे, स्थानिक तापमान आणि इतर महासागरीय घटक यांचाही प्रभाव असतो.

म्हणूनच जून महिन्यात काही दिवस पाऊस उशिरा येणे किंवा खंड पडणे यामागे केवळ 'अल निनो 'च कारणीभूत आहे, असे निश्चितपणे म्हणता येत नाही. तथापि यासंदर्भात हवामान शास्त्रज्ञांनी यावर्षी पाऊस उशिरा होईल अशी सूचना केली आहे. 'अल निनो ' च्या प्रभावाबाबत काही कालावधीनंतर हवामान खाते मत व्यक्त करणार आहे तथापि,पाऊस उशिरा येणार हे निश्चित.त्यामुळे,अधिकृत हवामान विभागाच्या निरीक्षणांवर विश्वास ठेवणे आवश्यक आहे.

शासनाच्या काय उपाय योजना सुरू आहे

महाराष्ट्र शासनाने जलयुक्त शिवार, जलसंधारण प्रकल्प, सूक्ष्म सिंचन प्रोत्साहन, पीक विमा, हवामान आधारित कृषी सल्ला आणि दुष्काळ व्यवस्थापन यांसारख्या उपाययोजनांवर भर दिला आहे. शासन सातत्याने हवामान परिस्थितीवर लक्ष ठेवून आहे. राज्य शासनाने संभाव्य जल संकटामुळे धरणातील पाणी पिण्यासाठीच राखीव ठेवण्याची महत्त्वाची सूचना केली आहे. सिंचनासाठी पाणी उपसा बंदी लागू केली आहे. धरणातून कालव्यातून नद्या आणि तलावांमधून होणाऱ्या अधिक अनधिकृत व बेकायदेशीर पाणी उपसा तातडीने बंद करण्याचे निर्देश दिले आहे. तसेच वेळोवेळी आवश्यकतेनुसार जिल्हास्तरावर मार्गदर्शक सूचना जारी करण्यात येणार आहे.

मुख्यमंत्र्यांकडून शेतकऱ्यांना सूचना

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी यासंदर्भात हवामान विभाग व राज्याच्या व केंद्राच्या कृषी विभागाशी सल्लामसलत करून शेतकऱ्यांसाठी पेरणीची घाई न करण्याच्या संदेश दिला आहे. अल निनो मुळे पावसात खंड पडू शकतो. त्यामुळे शेतकऱ्यांनी पेरणीची घाई करू नये, कृषी विभागाच्या सल्ल्यानेच पेरणी करावी, अशी सूचना त्यांनी केली आहे. शेतकऱ्यांनी घाबरून न जाता अधिकृत हवामान अंदाज, कृषी विद्यापीठांचे मार्गदर्शन आणि कृषी विभागाच्या सूचनांच्या आधारे निर्णय घेण्याचे आवाहन केले आहे.

थोडक्यात,अल निनो ही जगभर परिणाम घडवणारी नैसर्गिक हवामान घटना असली तरी ती अटळ संकट नाही. विज्ञानाधारित नियोजन, अचूक हवामान अंदाज, जलसंधारण, आधुनिक शेती तंत्रज्ञान आणि शासन-जनसहभाग यांच्या मदतीने तिच्या परिणामांची तीव्रता मोठ्या प्रमाणात कमी करता येते. शासनाकडून होणाऱ्या वेळोवेळी सूचना भीती निर्माण करण्यासाठी नाहीत. तर जागरूकता वाढविण्याची आहे. शाश्वत जलव्यवस्थापन, पर्यावरण संरक्षण आणि हवामान अनुकूल शेती हीच अल निनोसारख्या आव्हानांना सामोरे जाण्याची सर्वात प्रभावी दिशा ठरू शकते. त्यामुळे शेतीच्या कोणत्याही कामाला सुरुवात करण्यापूर्वी कृषी विभागाच्या व हवामान विभागाच्या सूचनांचे पालन करणे गरजेचे आहे. शेतकऱ्यांनी त्यासाठी सतर्क असणे सर्वात महत्त्वाचे आहे.

००००

प्रवीण टाके
उपसंचालक (माहिती)

अनुसूचित जातीतील उपवर्गीकरणासाठी पुणे-मुंबई लॉन्ग मार्च; २४ जून रोजी आझाद मैदानावर भव्य मोर्चा

उपेक्षित वंचित घटकांना न्याय मिळवून देण्यासाठी अण्णाभाऊ साठे क्रांती सेनेची हाक

लातूर/प्रतिनिधी : अनुसूचित जातीतील उपेक्षित व वंचित घटकांना न्याय मिळावा तसेच सर्वोच्च न्यायालयाने १ ऑगस्ट २०२४ रोजी दिलेल्या निकालानुसार अनुसूचित जातीमध्ये उपवर्गीकरण लागू करण्यात यावे आणि सामाजिक न्याय व सलोखा कायम राखावा, या प्रमुख मागण्यांसाठी अण्णाभाऊ साठे क्रांती सेनेच्या वतीने पुणे ते मुंबई असा लॉन्ग मार्च आयोजित करण्यात आला आहे. ही माहिती संघटनेच्या वतीने आयोजित पत्रकार परिषदेत देण्यात आली.

पुणे येथील आद्य क्रांतिगुरू देशपिता लहुजी बाबा साळवे यांच्या समाधीस्थळापासून १७ जून रोजी या लॉन्ग मार्चला प्रारंभ होणार असून २४ जून रोजी मुंबईतील आझाद मैदान येथे भव्य मोर्चा व आंदोलनाने त्याची सांगता होणार आहे.

या आंदोलनाला होल्हार, बुरूड, मेहतर, भंगी, हिंदू खाटीक, कैकाडी, चांभार, ढोर, मोची आदी उपेक्षित जातींसह विविध सामाजिक संघटना व संघटनांचा पाठिंबा मिळत असल्याचे पत्रकार परिषदेत सांगण्यात आले.

या आंदोलनाचे नेतृत्व लोकशाहीर डॉ. अण्णाभाऊ साठे यांच्या सुनबाई सावित्रीमाई साठे, नातू सचिनभाऊ साठे, गणेशभाऊ भगत, अण्णाभाऊ साठे यांचे नाती व नातजावई, ॲड. टी. एन. कांबळे आणि राज क्षीरसागर हे करणार आहेत. महाराष्ट्रातील सर्व जिल्ह्यांमधून संघटनेचे कार्यकर्ते व पदाधिकारी मोठ्या संख्येने सहभागी होणार असल्याची माहिती देण्यात आली.

यावेळी राज क्षीरसागर यांनी लातूर जिल्ह्यातील कार्यकर्ते, समाजबांधव आणि नागरिकांनी २४ जून रोजी मुंबईच्या आझाद मैदान येथे हजारोंच्या संख्येने उपस्थित राहून आंदोलनाला बळ द्यावे, असे आवाहन केले.

पत्रकार परिषदेला राज क्षीरसागर, ॲड. टी. एन. कांबळे, सुरेश चव्हाण, आनंद वैरागे, डी. एल. वाघमारे, सचिंद्र कांबळे, किशोर शिंदे, पिराजी साठे, अशोक गायकवाड, नेताजी मस्के, राहुल क्षीरसागर, विजय गव्हणे, राहुल घोलप, अर्जुन बावरी, नारायण जोगदंड, सुनील जोगदंड, आकाश लोंढे, सूरज लोंढे, श्रीधर आवळे, मुकेशबली क्षीरसागर, अतिश पाटोळे, सचिन कांबळे, अनिकेत गायकवाड, अजय गोटमुखले, बली कांबळे, भुजंग अर्जुने, आकाश शिंदे, दत्ता साळुंखे, मनीष हजारे, लहुजी शिंदे, नेताजी कांबळे, मुकेश पवार, अविनाश कांबळे, रितेश कांबळे, करण कदम, मंगेश जोगदंड, विशाल पवार, रघु काळे, विशाल काळे, ईश्वर काळे, मंगेश तुरे आदी उपस्थित होते.

विधान परिषद निवडणुकीनिमित्त लातूर जिल्ह्यात चार दिवस मद्यविक्री बंद

लातूर/प्रतिनिधी : उस्मानाबाद-लातूर-बीड विधान परिषद स्थानिक स्वराज्य संस्था मतदारसंघ द्विवार्षिक निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर लातूर जिल्ह्यात चार दिवस मद्यविक्री बंद राहील. निवडणूक खुल्या, मुक्त आणि निर्भय वातावरणात पार पाडण्यासाठी तसेच जिल्ह्यात सार्वजनिक शांतता व कायदा-सुव्यवस्था अबाधित राखण्यासाठी लातूरचे जिल्हाधिकारी डॉ. भारत बास्टेवाड यांनी मद्य विक्री बंदीचे आदेश जारी केले आहेत. लोकप्रतिनिधित्व अधिनियम १९५१ मधील कलम १३५ (सी) आणि महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, १९४९ चे कलम १४२ (१) अन्वये देण्यात आलेल्या या आदेशानुसार, मंगळवार, १६ जून २०२६ रोजी दुपारी ४ वाजेपासून पुढे मद्य विक्री बंद राहील. तसेच मतदानाच्या आदल्या दिवशी म्हणजे बुधवार, १७ जून २०२६ रोजी संपूर्ण दिवस, प्रत्यक्ष मतदानाच्या दिवशी म्हणजेच गुरुवार, १८ जून २०२६ रोजी दुपारी ४ वाजेपर्यंत आणि मतमोजणीच्या दिवशी, सोमवार, २२ जून २०२६ रोजी मतमोजणीच्या ठिकाणी प्रक्रिया पूर्ण संपेपर्यंत मद्य विक्री पूर्णपणे बंद ठेवण्याचे आदेशात नमूद करण्यात आले आहे. हा आदेश लातूर जिल्ह्यातील प्रत्यक्ष मतदान व मतमोजणी होत असलेल्या सर्व संबंधित क्षेत्रांना लागू राहणार आहे. यामध्ये लातूर महानगरपालिका हद्दीसह रेणापूर, अहमदपूर, जळकोट, चाकूर, उदगीर, शिरूर अनंतपाळ, देवणी, औसा आणि निलंगा या सर्व नगर पंचायत हद्दींचा समावेश आहे. या सर्व नमूद क्षेत्रांमध्ये स्थित असलेल्या सर्व देशी आणि विदेशी मद्याची घाऊक व किरकोळ विक्री, तसेच ताडी विक्री अनुज्ञप्ती (नमुना एफएल-१, एफएल-२, एफएल-३, एफएल-४ क्लब अनुज्ञप्ती, सीएल-२, सीएल-३, टिओडी-३, टिडी-१ इत्यादी सर्व प्रकारची दुकाने) या आदेशित कालावधीत पूर्णपणे बंद राहतील. सर्व संबंधित मद्य विक्री अनुज्ञप्तीधारकांनी या आदेशाची काटेकोरपणे अंमलबजावणी करणे बंधनकारक आहे. या आदेशाचे पालन करण्यात कोणत्याही प्रकारची कसूर झाल्यास संबंधितांवर कडक कायदेशीर कारवाई करण्यात येईल. तसेच, महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा, १९४९ चे कलम ५४ व ५६ मधील तरतुदीनुसार संबंधितांचा परवाना कायमस्वरूपी रद्द करण्यात येईल, असा इशाराही देण्यात आला आहे.

एसटी महामंडळाच्या लातूर विभागात प्रवासी राजा दिन आणि कामगार पालक दिन उपक्रमाचे वेळापत्रक जाहीर

लातूर/प्रतिनिधी : : महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या बसमधून प्रवास करणाऱ्या प्रवाशांच्या समस्या, तक्रारी आणि सूचनांचे स्थानिक पातळीवर जलद गतीने निराकरण व्हावे, या उद्देशाने एसटी महामंडळाने प्रत्येक आगारात प्रवासी राजा दिन आणि कामगार पालक दिन आयोजित करण्याचा महत्त्वपूर्ण निर्णय घेतला असून, या अनुषंगाने लातूर विभागातील आगारांसाठी या उपक्रमाचे सविस्तर वेळापत्रक जाहीर करण्यात आले आहे. या वेळापत्रकानुसार लातूर विभागातील या उपक्रमाची सुरुवात १७ जून २०२६ रोजी औसा आगारातून होणार असून, त्यानंतर २४ जून रोजी उदगीर, १ जुलै रोजी निलंगा, ८ जुलै रोजी अहमदपूर आणि २२ जुलै २०२६ रोजी लातूर आगार येथे या विशेष मोहिमेचे आयोजन केले जाणार आहे. या जाहीर केलेल्या वेळापत्रकानुसार प्रत्येक संबंधित आगारात एकाच दिवशी दोन सत्रांत हा उपक्रम राबविला जाणार असून, पहिल्या सत्रात सकाळी १० ते दुपारी २ या वेळेत प्रवासी राजा दिन आयोजित केला जाईल, ज्यामध्ये सर्वसामान्य प्रवासी, विविध प्रवासी संघटना, तसेच शाळा व महाविद्यालयांचे प्रतिनिधी सहभागी होऊन आपल्या बस सेवेसंबंधीच्या अडीअडचणी, तक्रारी आणि सुधारणांसाठीच्या सूचना लेखी स्वरूपात संबंधित अधिकाऱ्यांसमोर मांडू शकतील. प्रवाशांच्या समस्या जाणून घेतल्यानंतर, त्याच दिवशी दुसऱ्या सत्रात दुपारी ३ ते सायंकाळी ५ या वेळेत कामगार पालक दिन राबविण्यात येणार असून, यामध्ये एसटी कर्मचारी आणि कामगार संघटनांचे प्रश्न ऐकून घेत कर्मचाऱ्यांचे वैयक्तिक प्रश्न, रजा मंजुरी, कर्तव्याचे वेळापत्रक आणि प्रशासकीय कारवाई यांसारख्या तक्रारी व अडीअडचणींचे तात्काळ निराकरण केले जाणार आहे.

पंतप्रधान मोदींना स्लोव्हाकियाचा सर्वोच्च सन्मान; ३३ देशांकडून मिळालेल्या पुरस्कारांच्या यादीत आणखी एका देशाची भर

नवी दिल्ली : भारताचे पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना स्लोव्हाकियाचा सर्वोच्च नागरी सन्मान 'ऑर्डर ऑफ द व्हाईट डबल क्रॉस (प्रथम श्रेणी)' प्रदान करण्यात आला आहे. स्लोव्हाकियाचे पंतप्रधान रॉबर्ट फिको यांनी सोमवारी (१५ जून २०२६) राजधानी ब्रातिस्लावा येथे हा सन्मान पंतप्रधान मोदींना प्रदान केला.हा सन्मान स्वीकारल्यानंतर पंतप्रधान मोदी यांनी स्लोव्हाकिया सरकार आणि तेथील जनतेचे आभार मानले. त्यांनी या गौरवाला भारत आणि स्लोव्हाकिया यांच्यातील दृढ आणि दीर्घकालीन मैत्रीला समर्पित केल्याचे सांगितले. ''हा सन्मान भारताच्या १.४ अब्ज नागरिकांचा आहे,'' असेही त्यांनी आपल्या प्रतिक्रियेत म्हटले.

या पुरस्कारासह पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांना जगातील ३३ देशांकडून सर्वोच्च नागरी सन्मान मिळाल्याची नोंद झाली आहे. याआधी ३२ देशांनी त्यांना अशा प्रकारचे सन्मान प्रदान केले आहेत.

दरम्यान, स्लोव्हाकियाचे पंतप्रधान रॉबर्ट फिको यांनीही मोदींच्या नेतृत्वाचे कौतुक केले. त्यांनी भारतातील राजकीय स्थैर्य आणि सलग १२ वर्षे पंतप्रधानपद भूषवण्याच्या मोदींच्या कामगिरीला ''राजकीय चमत्कार'' असे संबोधले. ब्रातिस्लावामध्ये झालेल्या संयुक्त पत्रकार परिषदेत फिको म्हणाले की, एवढ्या विविध आणि गुंतागुंतीच्या राजकीय वातावरणात दीर्घकाळ नेतृत्व टिकवणे ही अत्यंत उल्लेखनीय कामगिरी आहे.

पंतप्रधान फिको यांनी पुढे सांगितले की, भारताची लोकशाही आणि नेतृत्व क्षमता जागतिक स्तरावर प्रेरणादायी आहे.

मुंबईत ठाकरेंना मोठा धक्का, नगरसेवकाचं ते प्रमाणपत्र ठरलं अवैध, नगरसेवकपद जाणार?

मुंबई/प्रतिनिधी : मुंबई महानगरपालिकेतील शिवसेना ठाकरे गटाचे नगरसेवक दीपक राजाराम सावंत यांना जात प्रमाणपत्र पडताळणी प्रकरणावरून मोठा झटका बसला आहे. दीपक सावंत यांनी सादर केलेले 'कुणबी-८३' (इतर मागासवर्ग - धँण) हे जात प्रमाणपत्र रत्नागिरीतील जिल्हा जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने अवैध ठरवलं आहे. समितीने त्यांचं जातवैधता प्रमाणपत्र रद्द करण्याचे थेट आदेश जारी केल्यामुळे राजकीय वतुर्ळात मोठी खळबळ उडाली आहे.

दीपक सावंत यांनी मुंबई महानगरपालिकेच्या सार्वत्रिक निवडणुकीत प्रभाग क्रमांक १११ मधून कुणबी (धँण) जातीच्या प्रमाणपत्रावर निवडणूक लढवली होती आणि ते निवडूनही आले. मात्र, भाजपच्या उमेदवार सारीका पवार यांनी त्यांच्या जात दाव्याला आव्हान दिलं होतं. रत्नागिरीतील जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीसमोर झालेल्या सविस्तर सुनावणीत सावंत यांच्या जुन्या कागदपत्रांमधील 'हिंदू-मराठा' या नोंदी अत्यंत निर्णायक ठरल्या. या नोंदींच्या आधारे समितीने त्यांचा कुणबी जातीचा दावा फेटाळून लावला. जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीचे अध्यक्ष शंकर बर्गे, उपायुक्त रवींद्र कदम आणि संशोधन अधिकारी शीतल सोनटक्के यांच्या त्रिसदस्यीय समितीने या प्रकरणाची सखोल सुनावणी घेतली. दोन्ही बाजूंचे युक्तिवाद आणि पुराव्यांची तपासणी केल्यानंतर या समितीने दीपक सावंत यांचं प्रमाणपत्र रद्द करण्याचा हा महत्त्वपूर्ण निर्णय दिला.

या निवडणुकीत दीपक सावंत यांच्या विरोधात भारतीय जनता पक्षाकडून पराभूत झालेल्या उमेदवार सारिका पवार यांनी सावंत यांच्या कुणबी जात प्रमाणपत्रावर तीव्र आक्षेप घेतला होता. पवार यांनी या जात दाव्याला कायदेशीर आव्हान देत पडताळणी समितीकडे तक्रार केली होती. दरम्यान, ही संपूर्ण तक्रार पूर्णपणे राजकीय हेतूने प्रेरित असल्याचा दावा दीपक सावंत यांच्याकडून करण्यात येत होता. मात्र, समितीने पुराव्यांच्या आधारे पवार यांचे आक्षेप ग्राह्य धरले.

जात पडताळणी समितीच्या या निर्णयामुळे दीपक सावंत यांच्या अडचणीत मोठी वाढ झाली आहे. हा निर्णय जर असाच कायम राहिला, तर त्यांचे नगरसेवकपद रद्द होऊ शकतं. जात पडताळणी समितीने प्रमाणपत्र रद्द केल्यामुळे आता दीपक सावंत यांच्याकडे या निर्णयाविरोधात उच्च न्यायालयात जाण्याचा मार्ग खुला आहे.

डिजिटल चोरांचा नवा फंडा ! चोरीची रक्कम थेट पेट्रोलपंपांच्या खात्यात; नाशिकमध्ये धक्कादायक प्रकार उघड

नाशिक /प्रतिनिधी : सायबर गुन्हेगार नागरिकांना लुटण्यासाठी नवनवीन फंडे शोधत असतात. आता या डिजिटल चोरांनी चोरीचा नवा फंडा शोधला आहे. ऑनलाइन फसवणूक करणाऱ्या सायबर गुन्हेगारांनी आता तपास यंत्रणांची दिशाभूल करण्यासाठी नवा फंडा अवलंबला आहे. डिजिटल फ्रॉडमधून लुटलेली रक्कम थेट शहरातील नामांकित व्यावसायिक आणि पेट्रोलपंपांच्या बँक खात्यांमध्ये जमा करून त्या बदल्यात रोख रक्कम उकळण्याचा धक्कादायक प्रकार शहरात उघडकीस आला आहे.

सायबर गुन्हेगारांकडून सध्या 'किराया खाता' या नव्या पद्धतीचा मोठ्या प्रमाणावर वापर होत असल्याचे तपासात स्पष्ट झाले आहे. यामध्ये बँक खातेधारकांना कमिशनचे आमिष दाखवून त्यांची बँक खाती भाड्याने घेतली जातात. त्यानंतर ऑनलाइन फसवणुकीतून मिळालेली रक्कम या खात्यांमध्ये जमा केली जाते आणि ती नंतर रोख स्वरूपात काढली जाते. त्यामुळे संबंधित खातेदार नकळत सायबर गुन्ह्यांच्या जाळ्यात अडकण्याचा गंभीर धोका निर्माण झाला आहे.माहितीनुसार, हॅकरच्या संपर्कात असलेल्या एका संशयिताची ओळख पटली असून, त्याच्याविरोधात मुंबई सायबर पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. तपासादरम्यान या संशयिताने शहरातील तीन पेट्रोलपंपावर सुमारे दीड लाख रुपयांची रक्कम रोख स्वरूपात घेतल्याचे निष्पन्न झाले आहे. त्यामुळे शहरात एकच खळबळ उडाली आहे.ऑनलाइन फसवणुकीतून मिळालेली रक्कम ज्या बँक खात्यावर जमा केली जाते, ते खाते भाडेतत्त्वावर घेतलेले असते. सायबर गुन्हेगारांच्या भाषेत अशा खात्यांना 'किराया खाता' म्हटले जाते. सध्या सायबर फसवणुकीत या खात्यांचा वापर झपाट्याने वाढत असल्याने नागरिकांनी अधिक सावध राहण्याची गरज व्यक्त केली जात आहे.

सायबर पोलिसांचे आवाहन

दरम्यान, सायबर पोलिसांनी नागरिकांना सतर्कतेचे आवाहन केले आहे. आपली बँक खाती, एटीएम कार्ड, इंटरनेट बँकिंग किंवा यूपीआय सुविधा इतरांच्या वापरासाठी देऊ नयेत. तसेच कोणताही संशयास्पद आर्थिक व्यवहार आढळल्यास त्याची तात्काळ माहिती पोलिसांना देण्याचे आवाहन पोलिसांकडून करण्यात आले आहे.

पवनराजे निंबाळकर खटला, निकालाची तारीख पुन्हा पुढे ढकलली; खासदार ओमराजेंची पहिली प्रतिक्रिया

धाराशिव/प्रतिनिधी : जिल्ह्यातील राजकीय वादाचे रुपांतर हत्याप्रकरणात होऊन घडलेल्या घटनेला २० वर्षे उलटून गेली असून फिर्यादी न्यायाच्या प्रतिक्षेत आहेत. ३ जून २००६ रोजी मुंबईवरून उस्मानाबादला जात असताना नवी मुंबईच्या कळंबोलीत राजकीय वादातून पवनराजे निंबाळकर यांची गोळ्या झाडून हत्या करण्यात आली होती. याप्रकरणी सुरू असलेला न्यायालयीन खटला अंतिम टप्प्यात असून आज १६ जून रोजी निकालाची तारीख देण्यात आली होती. मात्र, आणखी काही कमतरता दूर करण्यासाठी आता २० जून ही नवी तारीख देण्यात आली आहे. आज निकालाची तारीख असल्याने दिवंगत पवनराजे निंबाळकर यांचे चिरंजीव ओमराजे निंबाळकर हेही आज न्यायालयात उपस्थित होते. कोर्टाने पुढील तारीख दिल्यानंतर त्यांनी माध्यमांशी बोलताना प्रतिक्रिया दिली.

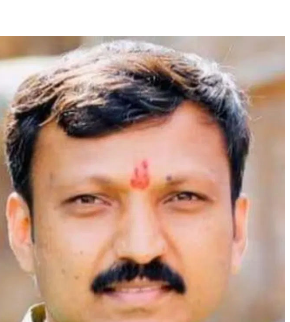

आमच्या दोन्ही कुटुंबानी २० वर्षे १३ दिवस संघर्ष केला आहे, त्यामुळे आम्हाला न्याय मिळेल एवढीच अपेक्षा आहे. सामान्य माणसाला न्याय मिळवण्यासाठी प्रचंड संघर्ष करावा लागतो, अशी प्रतिक्रिया ओमराजे निंबाळकर यांनी दिली. माझी क्षमता होती म्हणून हायकोर्टात रिट दाखल करु शकलो, नंतर सीबीआयचा तपास झाला आणि आरोपी समोर आले. आरोपी समोर आल्यानंतर २० वर्षे खटल्याची सुनावणी सुरू आहे, आरोपी असणारी लोकं डिले टॅक्टिस करत आहेत, असा आरोप ओमराजे निंबाळकरांनी केला आहे. माझा राजकारणातील जन्म त्यामुळेच आहे, कशामुळे राजेसाहेबांना संपवलं? तर याचं कारण पॉलिटिकल आहे. सन २००४ च्या निवडणुकीत माझ्या वडिलांचा पराभव फक्त ४८४ मतांनी झाला होता, पद्मसिंह पाटील यांना पाठिंबा दिला अशा आशयाचे खोटे पत्र वर्तमानपत्रातात छापलं होतं. आपल्याला राजकीय विरोधक नको, या भावनेतून पवनराजे साहेब आणि त्यांच्या चालकाची हत्या करण्यात आली होती. शांत डोक्याने केलेली ही पूर्वनियोजित हत्या आहे, असेही ओमराजे यांनी म्हटलं.

हत्या केल्याने विरोधक संपत नसतो

न्याय मिळावा, हीच अपेक्षा आहे. अशा पद्धतीने एका माणसाचा खून केल्यावर तुमचा राजकीय विरोधक संपत नसतो, तो विरोधक तयार होत असतो, याच जिद्दीने मला इथवर आणलं, माझा राजकीय जन्मच त्यातून झाला. धाराशिव मतदारसंघातील जनता माझ्या पाठीशी उभी राहिली आहे. ज्यासाठी आमचा परिवार जगतो, पवनराजे निंबाळकर आणि समद काझी यांना न्याय मिळावा. त्यामुळे, सध्या डोक्यात एकच आहे, पवनराजे निंबाळकर हत्याप्रकरणाचा निकाल लवकर लागावा, असेही ओमराजे निंबाळकर यांनी म्हटले.

नेमकं प्रकरण काय?

दरम्यान, ३ जून २००६ रोजी मुंबईवरून उस्मानाबादला जात असताना नवी मुंबईच्या कळंबोलीत राजकीय वादातून पवनराजे निंबाळकर यांची गोळ्या झाडून हत्या करण्यात आली होती. गोळीबारात पवनराजेंचा चालक समद काझी याचा देखील मृत्यू झाला होता. दोन अज्ञात हल्लेखोरांनी पाठलाग करून त्यांच्यावर गोळीबार केला होता. या हत्येप्रकरणी माजी गृहमंत्री पद्मसिंह पाटील यांच्यासहित ९ आरोपी आहेत. माजी खासदार पद्मसिंह पाटील यांच्यावर पवनराजे निंबाळकर हत्या प्रकरणाचे प्रमुख सूत्रधार असल्याचा आरोप आहे. सप्टेंबर २००९ पासून याप्रकरणी पद्मसिंह पाटील जामीनावर बाहेर आहेत. याप्रकरणी शूटर दिनेश तिवारी, पिंटू सिंग आणि छोटू पांडे यांच्यासह माजी नगरसेवक मोहन शुक्ला, उत्तर प्रदेशमधील बसपा नेता कैलास यादव, तसेच शशीकांत कुलकर्णी, लातूर येथील सतीश मंदाडे, पारसमल जैन हे संशयित आरोपी आहेत. राजकीय वैरातून २५ लाखांची सुपारी देऊन हत्या घडवून आणल्याचा सीबीआयचा आरोप आहे. १४ मे रोजी वैद्यकीय कारणास्तव दोन आरोपी सुनावणीला हजर न राहिल्यामुळे सुनावणी लांबणीवर गेली. आरोपी मोहन शुक्ला आणि पद्मसिंह पाटील यांनी वैद्यकीय कारणास्तव पुढची तारीख मागितली होती. आता आज या येणाऱ्या निकालाकडे अवघ्या राज्याचे लक्ष लागलं आहे.

प्रभाग क्रमांक तीन मध्ये मोफत शिलाई प्रशिक्षण केंद्राचा शुभारंभ

महिला सक्षमीकरणासाठी विलासराव देशमुख फाउंडेशनचा पुढाकार

लातूर/प्रतिनिधी : विलासराव देशमुख फाउंडेशनच्या वतीने लातूर शहरातील प्रभाग क्रमांक ३ मधील संत गोरोबा सोसायटी विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर परिसर येथे महिलांना स्वावलंबी बनवण्यासाठी मोफत शिलाई मशीन प्रशिक्षण केंद्र क्र. १५ ची सुरुवात करण्यात आली आहे.

राज्याचे माजी वैद्यकीय शिक्षण व सांस्कृतिक कार्यमंत्री आमदार अमित विलासराव देशमुख यांच्या मार्गदर्शनाने आणि ट्वेंटीवन ॲग्री लि.च्या संचालिका सौ. अदिती अमित देशमुख यांच्या पुढाकारातून हे प्रशिक्षण केंद्र चालवण्यात येत आहेत. विलासराव देशमुख फाउंडेशनच्या प्रयत्नातून शहरी भागातील महिलांना रोजगाराची संधी मिळावी, या उद्देशाने हे केंद्र सुरू करण्यात आले आहे. फाउंडेशन महिलांना मोफत प्रशिक्षण देऊन स्वयंरोजगाराच्या संधी उपलब्ध करून देण्याचे काम करत आहे. या नवीन प्रशिक्षण केंद्रामध्ये एकूण ८३ महिलांनी सहभाग नोंदवला आहे. या प्रशिक्षणात महिलांना शिलाईच्या शिवणकामातील विविध पद्धती शिकवल्या जाणार आहेत.

संस्थेच्या विभाग प्रमुख संगीता मोळवणे यांच्या शुभहस्ते या केंद्राचे उद्घाटन झाले. यावेळी प्रभागचे नगरसेवक विकास कांबळे सोशल मीडिया प्रमुख प्रवीण सूर्यवंशी, ट्रेनर प्रेमा ठाकूर, संस्थेचे समन्वयक गजानन बोयणे सोशल प्लॅनर सोमनाथ कावळे आणि प्रभागातील मोठ्या संख्येने महिला उपस्थित होत्या.

हे पत्रक मालक, प्रकाशक, संपादक अशोक नामदेवराव हनवते यांचे करीता मुद्रक घोणे नरसिंह पांडूरंग यांनी मॅजिक पब्लीकेशन, शॉप नं. १०, मनपा शॉपींग कॉम्प्लेक्स, गांधी चौक, लातूर - ४१३५१२ येथे छापून कार्यालय द्रोपत माय निवास, खडक हनुमान मंदिर, मिलिंद नगर, लातूर ता. जि. लातूर ४१३५१२ येथे प्रकाशित केले.